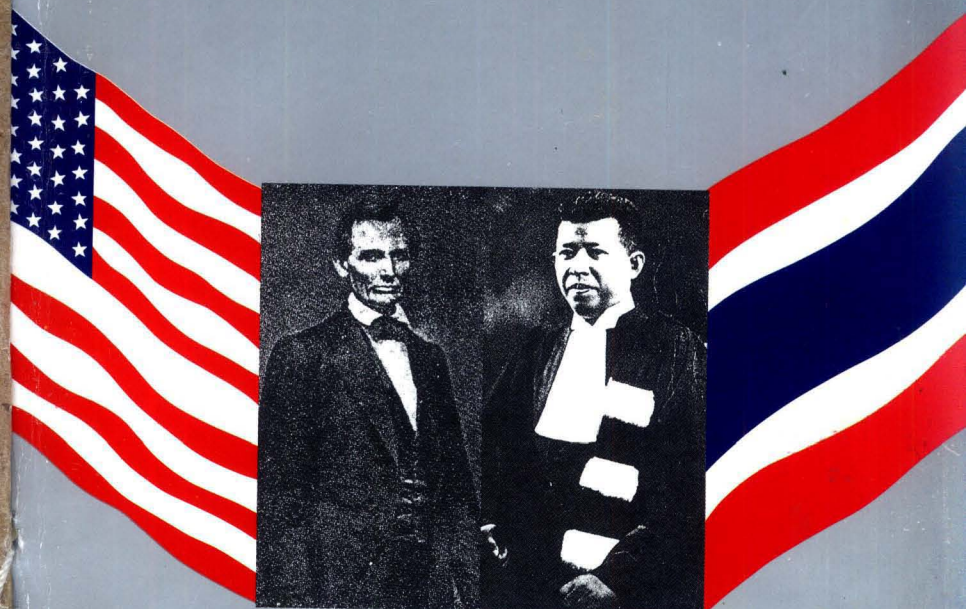

ชีวิตที่เป็นตำนาน

อับราฮัม ลิงคอล์น

ปรีดี พนมยงค์

ABRAHAM LINCOLN

PRIDI BANOMYONG

โดย มณฑิร รัตนปรีดา

สนนภ

PRIDI-PHOONSUK
ปรีดี - พูนสุข พณยงค์

www.pridi-phoonsuk.org

ChangeFusion OPENBASE.in.th

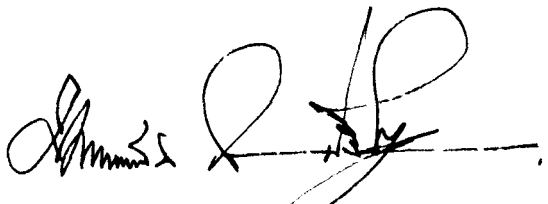
เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike BY NC SA 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาขึ้นไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา นำไปใช้เพื่อการค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่งานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนรวบรวมและเขียนขึ้นจากการที่ได้ศึกษาประวัติของอับราฮัม ลิงคอล์น ประธานาธิบดี คนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกา แล้วมีความประทับใจในการต่อสู้ชีวิตของลิงคอล์น ผู้ได้ไต่เต้าจากเด็กชายชาวบ้านป่า ผู้ยากจนแร้นแค้นขึ้นสู่ตำแหน่งสูงสุดของประเทศ ทั้งที่ไม่ได้รับการศึกษาตามระเบียบแบบแผน แต่อาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับความมานะพยายาม ความซื่อสัตย์สุจริต และความสามารถของตนเอง

ส่วนประวัติโดยสังเขปของท่านปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรีคนที่ 7 ของประเทศไทยก็ได้รวบรวมและเขียนขึ้นเพื่อเปรียบเทียบกับประวัติของประธานาธิบดีลิงคอล์น ซึ่งวิถีชีวิตของบุคคลทั้งสอง แม้จะแตกต่างกันในด้านวุฒิการศึกษา แต่ก็เป็นผู้นิยมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นผู้รักชาติ ประชาชน และปกป้องรักษาเอกราช อธิปไตยของชาติเช่นเดียวกัน และประสบชะตากรรมที่น่าเศร้าในบั้นปลายของชีวิตคล้าย ๆ กัน

ความดีของหนังสือเล่มนี้ จึงขออุทิศแก่รัฐบุรุษทั้งสอง ผู้ประกอบคุณงามความดีแก่ประเทศชาติ และประชาชนของตน

(นายมนต์ธีร รัตนปิตกุล)

อับราฮัม ลิงคอล์น
มหาบุรุษ ผู้เลิกทาส

บทนำ

ประเทศชาติใดที่มีผู้นำหรือนักการเมืองบริหารประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ มีอุดมการณ์และมองการไกล ประเทศชาตินั้นก็จะประสบความสำเร็จรุ่งเรือง ประชาชนอยู่ดีกินดี แต่หากว่าประเทศชาติใด ผู้นำหรือนักการเมืองเข้ามาบริหารประเทศโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัว เล่นการเมืองเพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ของตัวเอง ประเทศชาตินั้นก็จะประสบความทุกข์เข็ญ ประชาชนยากลำบาก แร้นแค้น ดังคำกล่าวที่ว่า “รัฐบุรุษคิดถึงอนุชนรุ่นหลัง ส่วนนักการเมืองคิดถึงการเลือกตั้งครั้งต่อไป”

เรื่องราวชีวิตของอับราฮัม ลิงคอล์น เป็นแบบอย่างของรัฐบาลที่บริหารประเทศ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใด เมื่อเห็นแล้วว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แม้จะถูกเยาะเย้ยถากถางจากคนรอบข้าง ก็ไม่เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ไม่กลับไปกลับมา เช่นนักการเมืองที่ไม่อยู่กับร่องกับรอย ซึ่งในที่สุดกาลเวลาก็พิสูจน์ว่าสิ่งที่เขาทำลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

จากเด็กชายชาวบ้านป่าผู้ยากจนแร้นแค้น ไม่จบการศึกษาจากสถาบันใด อาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเองและจิตใจที่รักการศึกษา ไม่ย่อท้อต่อชีวิต เขาได้สร้างตัวเองจากความต่ำต้อยขึ้นไปสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ประเทศที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน เป็นประธานาธิบดีผู้ยิ่งใหญ่และเป็นที่รักของชาวอเมริกัน เป็นแบบอย่างแก่คนทั่วโลก ที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการต่อสู้ชีวิต นี่คือนิยามชีวิตที่เป็นตำนานของ อับราฮัม ลิงคอล์น

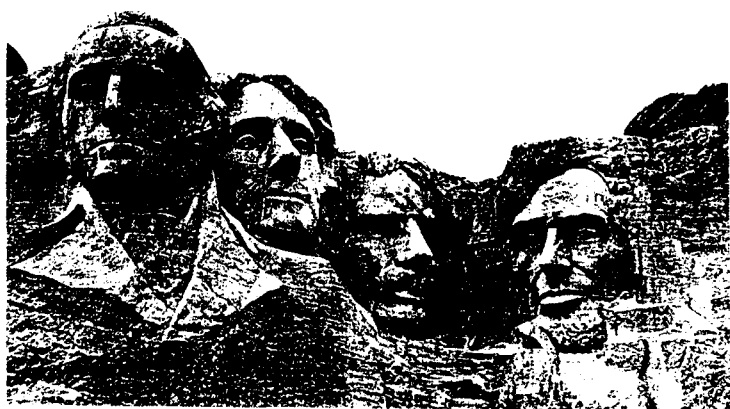

อับราฮัม ลิงคอล์น

บทที่หนึ่ง

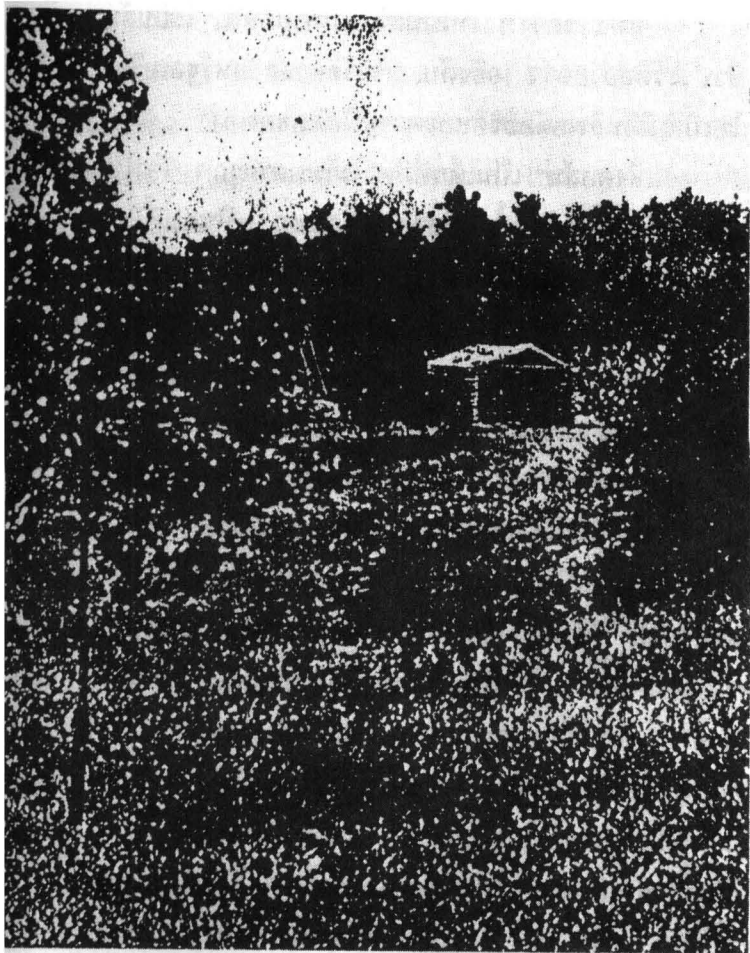
นักประพันธ์ ผู้มีชื่อเสียงของอเมริกา เดล คาร์เนกี ได้เขียนไว้ว่า “เรื่องชีวิตของลิงคอล์น” เป็นนิยายอันเร้าใจที่สุดเรื่องหนึ่งในประวัติศาสตร์ ของมนุษยชาติทั้งมวล”

อับราฮัม ลิงคอล์น ประธานาธิบดี คนที่ 16 ของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็น 1 ใน 4 ประธานาธิบดีผู้ยิ่งใหญ่ที่ได้รับการสลักใบหน้าไว้ที่ เทือกเขารีมอร์ รัฐเซาท์ดาโกต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา อันประกอบไปด้วยใบหน้าของอดีตประธานาธิบดี ยอร์จ วอชิงตัน, โทมัส เจฟเฟอร์สัน, อับราฮัม ลิงคอล์น และธีโอดอร์ รูสเวลต์

ลึงคอล์น เกิดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1809 ที่รัฐเคนตักกี ในบ้านกระท่อมไม้ซุงสถานที่เกิดเป็นป่าทึบกันดาร เนื่องจากพ่อของเขาเป็นชาวไร่และเป็นผู้บุกเบิกหักร้างถางพงได้ไปจับจองที่ดินซึ่งห่างไกลบ้านเรือนผู้คนเพื่อประกอบอาชีพในวัยเด็กลึงคอล์น และพี่สาว จึงมีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างแร้นแค้นยากจนต้องช่วยพ่อแม่ทำงานตั้งแต่เด็ก เช่น ทำไร่ ตัดฟืน จึงทำให้เขาเป็นคนที่มีความแข็งแรง เพราะได้ออกกำลังกายทุกวัน แต่ก็ไม่มีเวลาไปโรงเรียนเรียนหนังสือ เนื่องจากต้องช่วยพ่อทำงานดังกล่าว และโรงเรียนอยู่ห่างไกลบ้านเกือบ 10 กม. อีกทั้งพ่อของลึงคอล์นชอบโยกย้ายที่อยู่ไปเรื่อย ๆ หากที่ดินเดิมขาดความอุดมสมบูรณ์ เพื่อไปหาแหล่งทำกินใหม่ เหตุนี้ลึงคอล์นจึงได้รับการศึกษาในโรงเรียนรวมแล้วเพียง 1 ปี และไม่จบการศึกษาใด ๆ ดังนั้นในประวัติชีวิตของลึงคอล์น จึงไม่ได้ระบุว่าเขามีวุฒิการศึกษาระดับใด แต่นี่ก็มิได้เป็นปมด้อยของลึงคอล์นซึ่งตัวเขาเองก็มิได้ปิดบังแต่อย่างใด (แตกต่างจากนักการเมืองบางคน แม้จะไม่มีวุฒิการศึกษา กลับแอบอ้างว่า จบวุฒิการศึกษาในระดับนั้น เพื่อยกฐานะและปกปิดปมด้อยของตัวเอง) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความยากจนและการขาดการศึกษาตามระเบียบแบบแผนในวัยเยาว์ มิได้เป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของชีวิต หากว่าบุคคลนั้นรักติดทนต่อสู้อย่างไม่ย่อท้อต่อชีวิต และใฝ่ใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

แม่ของลึงคอล์นถึงแก่กรรมเมื่อเขาอายุได้ 9 ขวบ พ่อของเขาได้แต่งงานใหม่กับนางซาร่าห์ บุช ซึ่งเป็นโชคของลึงคอล์นที่แม่เลี้ยงเป็นคนดี และรักลึงคอล์นเหมือนลูก ได้อบรมบ่มนิสัย

สภาพบ้านเกิดของลิงคอล์น

และสอนให้เขารักการอ่านหนังสือ ลิงคอล์นก็รักแม่เลี่ยมมาก และกล่าวว่า “ที่ฉันเป็นอยู่ได้ทุกวันนี้ ล้วนแต่เป็นพระคุณของคุณแม่ทั้งสิ้น”

หนังสือต่าง ๆ เหล่านี้เช่น นิทานอีสป, โรบินสัน ครูโซ, ชีวิตประวัติของยอร์จ วอชิงตัน, ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา, คัมภีร์ไบเบิล มีอิทธิพลต่อชีวิตและความนึกคิดของเขา

ลิงคอล์น เป็นเด็กที่มีความเมตตา กรุณา เขาไม่ชอบการทรมานสัตว์หรือยิงนกตกปลาเช่นเด็กอื่นๆ เป็นคนที่มีอารมณ์ขัน ชอบเล่านิทานหรือเรื่องตลกให้คนอื่นฟังจึงเป็นคนที่มีเพื่อนมาก แม้ว่าจะไม่ได้เรียนหนังสือที่โรงเรียน แต่เขาก็เป็นผู้ที่ใส่ใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หากรู้ที่บ้านใครมีหนังสือดี แม้ว่าจะอยู่ไกลจากบ้านเขาเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร ก็จะไปยืมมาอ่านคัดลอกข้อความที่สำคัญและท่องจำไว้ และจดจำถ้อยคำที่สละสลวยนั้นมาใช้ในการพูดของเขา เขามักจะหัดพูดโดยยืนพูดกับต้นไม้ในป่า โดยสมมุติว่าเป็นผู้ฟัง และแสดงอาการปฏิกิริยาทำทางต่างๆ ซึ่งวิธีดังกล่าวก่อนหน้านี้ ดีมอสเธนิส นักพูดผู้เรื่องนามชาวกรีก ได้นำมาใช้ โดยไปยืนพูดที่ชายหาดหน้าทะเลที่มีคลื่นลมแรง เพื่อแก้อาการประหม่า และติดอ่างพูดตะกุกตะกักของเขา การพูดของลิงคอล์น ซึ่งต่อมาทำให้ลิงคอล์น เป็นนักพูดที่มีวาทะศิลป์คนหนึ่งในยุคของเขา และได้เวทีกับสตีเฟน ดักกลาส ในเรื่องการมีทาสในสหรัฐอเมริกา ทำให้ชื่อเสียงของเขาเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และเป็นสาเหตุหนึ่ง ซึ่งทำให้พรรครีพับลิกัน ซึ่งเขาสังกัดอยู่ ส่งเขาเข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดีกับดักกลาส ในปี ค.ศ. 1860

บทที่สอง

ลิงคอล์นใช้ชีวิตในวัยเด็กจนกระทั่งเป็นหนุ่ม ด้วยการช่วยพ่อเขาทำงานในท้องทุ่งและรับจ้างเพื่อนบ้าน เช่น ทำไร่ ผ่าฟันไถหว่าน และรับจ้างขนของล่องไปตามแม่น้ำเพื่อส่งตามเมืองใหญ่ เคยรับจ้างขนของล่องไปตามแม่น้ำมิสซิสซิปปี เพื่อไปยังเมืองนิวออร์ลีนส์ และเห็นการค้าทาสผิวดำ เขาจึงรังเกียจและชิงชังการค้าทาสตั้งแต่นั้น เนื่องจากการทำงานประเภทใช้กำลังกาย และอยู่ในบรรยากาศที่สดชื่นเป็นธรรมชาติจึงทำให้ร่างกายเจริญเติบโตรวดเร็วและแข็งแรง ขณะที่มีอายุ 17 ปี เขามีความสูงถึง 191 ซม. นายจ้างชอบที่จะใช้ลิงคอล์น เพราะเขาทำงานให้คุ้มค่าจ้างเสมอ เนื่องจากพ่อของเขาต้องอพยพย้ายบ้านอยู่เสมอเพื่อจะหาที่ดินแหล่งทำกินที่อุดมสมบูรณ์ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลิงคอล์นไม่ได้ไปเรียนหนังสือเช่นเด็กทั่วไป เขาใช้เวลาศึกษาในห้องเรียนรวมกันทั้งหมดประมาณ 12 เดือนเท่านั้น แต่ด้วยความที่ใฝ่ใจในการศึกษาหาความรู้ เขาจึงศึกษาด้วยตนเอง โดยยืมหนังสือของเพื่อนบ้านมาอ่านดังกล่าว

ลิงคอล์นได้ออกจากบ้าน หาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง เมื่ออายุ 21 ปี โดยมาอยู่ที่นิวชาเล็ม รัฐอิลลินอยส์ ซึ่งขณะนั้นเป็นหมู่บ้านเล็ก โดยเป็นลูกจ้างร้านขายของชำ ต่อมาได้รวมทุนกับเพื่อนเพื่อเปิดร้านขายของชำเอง เนื่องจากเพื่อนที่เป็นหุ้นส่วนกัน เป็นคนขี้เมา วันๆ เอาแต่ดื่มเหล้า ส่วนลิงคอล์นขณะนั้นกำลังขะมักเขม้นศึกษากฎหมายจากตำราอยู่ ก็ได้เข้าไปดูแลกิจการอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ธุรกิจร้านขายของชำประสบกับการขาดทุน และเลิกล้ม

กิจการไป จนเขาต้องไปรับจ้างเพื่อนบ้านทำงานทั่วไป ต่อมาได้งาน
บุรุษไปรษณีย์ ซึ่งเขายังต้องเก็บเงินเดือนส่วนหนึ่งไว้ใช้หนี้จากการ
ขาดทุนดังกล่าว หลังจากศึกษากฎหมายด้วยตนเองจากการอ่าน
คำบรรยาย และตามไปดูการว่าความของทนายความที่มีชื่อเสียง
แล้ว ลิงคอล์นได้สมัครเป็นทนายฝึกหัด จนกระทั่งมีฝีมือและ
ไหวพริบในการว่าความแล้ว จึงประกอบอาชีพเป็นทนายความ
จนประสบความสำเร็จในอาชีพทนายความที่เมืองสปริงฟิลด์ รัฐ
อิลลินอยส์

ภาพวาดลิงคอล์น ขณะรับจ้างตัดต้นไม้ในไร่

มีคดีเรื่องหนึ่งซึ่งแสดงไหวพริบ และปฏิภาณในการว่าต่าง
แก้คดีให้จำเลยของลิงคอล์นและเป็นคดีที่ได้รับการเล่าขานกันมาก
ในประวัติชีวิตของเขา ซึ่งข้อความดังต่อไปนี้นำมาจากหนังสือเรื่อง
“ทางสู้ในชีวิต” ของหลวงวิจิตรวาทการ

เด็กหนุ่มคนหนึ่งชื่อ เมตสเดอร์ ถึงแก่ความตายมี
พยานหลักฐานว่า ตายโดยถูกฆาตกรรม ซึ่งกระทำโดยคนหนุ่ม
ด้วยกัน ตามคำให้การของพยาน ปรากฏว่า เมตสเดอร์ ชี้เข้ามา
เด็กหนุ่มคนหนึ่งชื่อ วิลเลียม หรือดอล์ฟ อามสตรอง เอากระสุนที่
ทำด้วยยาง (อย่างที่เรารู้จักว่ากระสุนหนังสัตว์) ยิ่งถูกเมตสเดอร์
ที่นัยน์ตาข้างขวา เมตสเดอร์ตกลงจากหลังม้า เด็กหนุ่มคนหนึ่งชื่อ
นอร์ริส เอาไม้ตีที่ศีรษะเบื้องหลังถึงแก่ความตาย

เมื่อญเด็กหนุ่ม วิลเลียม อามสตรอง ที่ถูกหว่าเอากระสุน
ยางยิงถูกนัยน์ตาของผู้ตายนั้น เป็นลูกของนายแจ๊ค อามสตรอง
ชาวนิวซีแลนด์เพื่อนเก่าของลิงคอล์นซึ่งในขณะที่ยากจน ลิงคอล์น
เคยไปขออาศัยเขาอยู่และได้อาหารมารับประทานในบางมื้อด้วยซ้ำ
แจ๊ค อามสตรอง ผู้เป็นบิดาถึงแก่กรรมนานไปแล้ว เวลาเกิดคดี
เรื่องนี้คงเหลือแต่มารดา ด้วยความระลึกถึงบุญคุณที่ครอบครัวนี้
เคยมีแก่ตนมาก่อน ลิงคอล์นจึงเข้าช่วยว่าความให้

พยานฝ่ายอัยการโจทก์ ซึ่งถือเป็นพยานมีน้ำหนักที่สุดนั้น
ชื่อชาร์ลส์ แอลเลน ซึ่งให้การในชั้นไต่สวนและในชั้นศาล ต้องกัน
อย่างไม่มีผิดพลาด คนผู้นี้ให้การว่าในเวลากลางคืน แสงจันทร์
ส่องสว่าง เขาได้แลเห็นชัดเจนว่า อามสตรองได้ใช้กระสุนยางยิง
ผู้ตาย และนอร์ริส เอาไม้ตีที่ศีรษะเบื้องหลัง คำให้การของเขา
หนักแน่นมาก

ผู้เขียนเรื่องตอนนี้ ชื่อ โวลต์แมน เขียนเล่าไว้ว่าในขณะที่ฟังคำให้การเรื่องนี้ ลิงคอล์นนั่งฟังพนักที่นั่งเงยหน้ามองเพ่งดูเพดานข้อที่น่าวิตกมาก คือในคดีนี้พวกลูกขุน คือ ยูรี ล้วนเป็นคนหนุ่มทั้งนั้น ไม่ทราบว่าจะเหมาะสมกันเข้าอย่างไร ลูกขุนทุกคนมีอายุไม่เกิน 30 ปี ลูกขุนขนาดนี้มักตัดสินใจง่าย ๆ และมักจะตัดสินใจไปในทางให้ลงโทษจำเลย ทางที่จะช่วยจำเลยมีน้อยเต็มที คนทั้งหลายมองดูลิงคอล์น แต่หน้าตาท่าทีของเขาก็ไม่ทำให้เข้าใจได้ว่าเขาหมดหวังหรือมีหวังเพียงไรเขาซักถามพยานปากเอกนี้อย่างเชื่องช้าแต่ในที่สุดก็ถึงตอนสำคัญ

“ท่านได้เห็นการกระทำร้ายจริง ๆ หรือ” ลิงคอล์นถามแอลเลนพยานปากเอกนั้น

“ได้เห็นจริง ๆ” แอลเลนตอบ

“ดีมาก, ท่านยืนอยู่ที่ไหนเวลานั้น”

“ในระยะราว 150 ฟิต จากที่ทำร้ายกัน”

ลิงคอล์นขอให้พยานอธิบายถึงลักษณะอาวุธ ที่ใช้ทำร้ายอีกครั้งหนึ่ง พยานก็อธิบายถูกต้องมั่นคง ตามที่ให้การมาแล้วในครั้งก่อน ๆ

“เหตุเกิดขึ้นในเวลาเท่าไร” ลิงคอล์นถาม

“11 นาฬิกา เวลากลางคืน” แอลเลนตอบ

“ทำอย่างไรท่านจึงแลเห็นได้ ในระยะห่างถึง 150 ฟิต ในเวลา 11 นาฬิกาากลางคืน”

“คืนนั้นแสงพระจันทร์ส่องสว่างมาก”

“เป็นคืนที่พระจันทร์เต็มดวงหรือ”

“พระจันทร์เต็มดวง” พยานตอบ

“พระจันทร์อยู่สูงสักแค่ไหน”

“อยู่สูงมาก”

“ถ้าเปรียบกับพระอาทิตย์ เวลากลางวัน จะเป็นสักกี่นาฬิกา”

“ราว 10 นาฬิกาเช้า”

“หมายความว่า ในคืนที่เกิดเหตุนั้นเวลา 11 นาฬิกา ดวงจันทร์อยู่ในขนาดเดียวกับดวงอาทิตย์เวลา 10 นาฬิกาเช้าใช่ไหม”

“แน่นอนทีเดียว” พยานตอบ

ลิงคอล์น ขอเปิดปฏิทินจากจำศาล ปฏิทินละเอียดบอกขึ้นแรม และลักษณะของดวงพระจันทร์เป็นคืนๆ ไปด้วย วันที่เกิดเหตุเป็นวันที่ 29 สิงหาคม ซึ่งไม่สามารถจะเป็นวันที่พระจันทร์เต็มดวงได้ ลักษณะที่ของพระจันทร์ที่บอกในปฏิทินคืนนั้น พอค่าลงจะเห็นดวงพระจันทร์เพียงหนึ่งในสี่ส่วนทางทิศตะวันตก แล้วก็ลงต่ำลงไปทางทิศตะวันตก พอถึง 11 น. ก็จะหายไปทีเดียว พูดอย่างวิธีของไทยเราก็คือว่า ในตอนปลายเดือนสิงหาคมนั้นเป็นข้างขึ้นเดือน 10 แล้ว อาจเป็นเวลาขึ้น 4 ค่ำหรือ 5 ค่ำ ซึ่งเห็นพระจันทร์ทางด้านตะวันตกหน่อยหนึ่งแล้วก็ลับหายไป ไม่มีทางที่พระจันทร์จะเต็มดวงหรือมาอยู่ทีเดียวกับพระอาทิตย์ในเวลา 10 น. เข้าได้ และเป็นการแน่นอนว่า ในเวลา 11 น. ของราตรีกาลที่เกิดเหตุนั้นต้องมืด อย่างว่าแต่ใครอยู่ในระยะไกลถึง 150 ฟิตเลย แม้เพียง 50 ฟิต ก็มองเห็นแจ่มแจ้งอย่างที่ให้การนั้นไม่ได้

ลิงคอล์นได้ข้ออ้างปฏิทินนั้นเป็นพยาน ส่งปฏิทินให้โจทก์ ให้ศาล และลูกขุนพิจารณา ดวงหน้ายิ้มแย้มได้มีขึ้นใน

หมู่พวกลูกขุน บางคนก็พยักหน้าแสดงความเห็นชอบกับลิงคอล์น ลิงคอล์นได้ข้อสืบพยานฝ่ายตน พยานที่สามารถยืนยันว่า เด็กหนุ่ม อามสตรองเป็นคนที่มีความประพฤติดี เรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา พยานที่ได้เห็นเมตสเตอร์ตกม้า พยานแพทย์ที่ให้การว่า ความบาดเจ็บที่เกิดจากการตกม้าอย่างนั้น อาจจะตายได้เหมือนกัน พยานที่สำคัญที่สุดของจำเลยคือเด็กหนุ่มคนหนึ่งชื่อ ออตกินส์ ให้การว่ากระสุนยางนั้นไม่ใช่ของเด็กหนุ่มอามสตรอง แต่เป็นของเขาเอง ในคืนวันที่เกิดเหตุเขาไม่ได้อยู่นั้น เขายู่ที่อื่น และกระสุนนั้น ก็อยู่กับตัวเขาตลอดเวลา วันรุ่งขึ้นเขาจึงไปลี้มไว์ใกล้ที่เกิดเหตุ และบังเอิญเจ้าหน้าที่ไปพบเข้า

ต่อจากนั้น ก็ถึงเวลาแถลงกรรม ซึ่งผู้เขียนเรื่องราวในตอนนี้อยืนยันว่า การแถลงกรรมของลิงคอล์นในคดีเรื่องนี้ เป็นวาทะศิลป์ไพเราะที่สุดเรื่องหนึ่งในชีวิตของลิงคอล์น เขาบอกให้รู้ว่า เขาว่าความเรื่องนี้โดยไม่มีสินจ้าง แต่เขาทำให้เปล่าเพื่อความยุติธรรมและความประพฤติดีของครอบครัวนี้ ซึ่งเขารู้จักมาแต่เล็กแต่น้อย พ่อตายไปแล้วเหลือแต่แม่กับลูกชาย ถ้าลูกขุนไปเอาพยานเท็จมาลงโทษเด็กหนุ่มผู้ไม่มีความผิด ก็ไม่แต่จะเป็นการอวยุติธรรมเท่านั้น ยังเป็นการลงโทษครอบครัว ที่หาความผิดมิได้ เขาชี้ให้ลูกขุนดูมารดาของอามสตรอง ซึ่งกำลังนั่งคอยดูว่าลูกจะอยู่หรือจะตาย เขาพรรณาสภาพของมารดาที่ลูกตกอยู่ในอันตราย ในระหว่างการปลดปล่อยและการประหาร เป็นการจีหัวใจของพวกลูกขุนหนุ่มๆ ให้นึกถึงมารดาของตน ลิงคอล์นเองเวลาแถลงการณ์นำดาของเขาได้ไหลออกมา ทำให้พวกลูกขุนต้องเซ็ด

นำตาไปตามกัน ลูกขุนได้ให้ความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเด็กหนุ่ม
อามสตรองไม่มีความผิด และศาลก็ปล่อยตัวในเย็นวันนั้นเอง

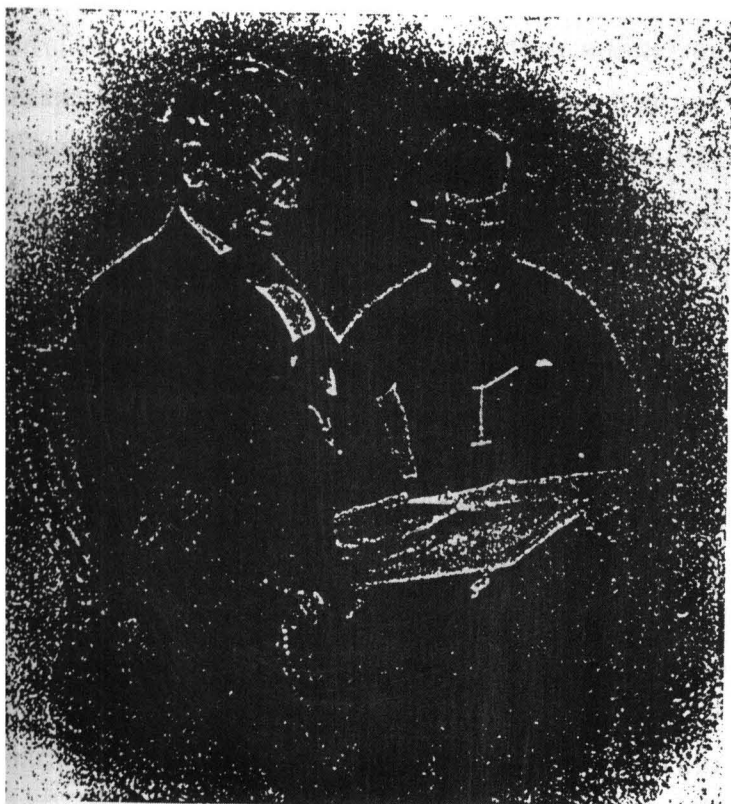
ภาพวาดลิงคอล์น ขณะนั่งรอให้คำปรึกษาดี แก่ลูกความ
ของเขา นอกอาคารที่ทำการศาล

บทที่สาม

เกี่ยวกับชีวิตรักของลิงคอล์น ในช่วงวัยหนุ่มที่เขาไปทำงานรับจ้างที่เมืองนิวฮาเล็ม ได้รักกับหญิงสาวคนหนึ่งชื่อ แอนน์ รัตเลจ ซึ่งเป็นบุตรของพ่อค้าขายอาหารในเมืองนั้น แต่ก็เป็นความรักในระยะเวลาลั้น เพราะแอนน์ได้ป่วยหนัก ล้มเจ็บและถึงแก่ความตาย ก่อให้เกิดความทุกข์ระทมแก่เขาเป็นอย่างมาก ลิงคอล์นได้ใช้เวลารักษาจิตใจอยู่หลายปี จนมาพบกับแมรี ทอดด์ ซึ่งขณะนั้น ลิงคอล์นได้ประกอบอาชีพเป็นทนายความอยู่ที่เมืองสปริงฟิลด์แล้ว แมรีเป็นผู้หญิงที่มีความมักใหญ่ใฝ่สูง แต่ก็มีการศึกษาที่ดี หล่อนมักพูดกับเพื่อนอยู่เสมอว่า อนาคตจะต้องแต่งงานกับประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเพื่อน ๆ มักจะพูดว่าแมรีเพ้อเจ้อ และมีความคิดฟุ้งซ่าน ลิงคอล์นติดพันกับแมรีอยู่ไม่นานก็แต่งงานกัน และแมรี ทอดด์ มีส่วนผลักดันให้ลิงคอล์นลงสมัครแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดีกับดักกลาส ในสมัยแรก

ลิงคอล์นกับแมรีมีบุตรด้วยกัน 4 คน ซึ่งเป็นชายล้วนคือ โรเบิร์ต. วิลเลียม. เอ็ดเวิร์ด และ โทมัส เอ็ดเวิร์ดตายที่เมืองสปริงฟิลด์ขณะที่อายุเพียง 4 ขวบ ส่วนวิลเลียมตายในทำเนียบขาว ขณะที่ลิงคอล์นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยแรก เหลือโรเบิร์ตกับโทมัส ซึ่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่แต่ก็ไม่มีชื่อเสียงเท่ากับพ่อ ชีวิตสมรสของลิงคอล์นไม่ค่อยประสบความสำเร็จเพราะแมรีเป็นผู้หญิงขี้หึง เอาแต่ใจตัวเอง อารมณ์ร้าย แต่ลิงคอล์นเป็นผู้ชายที่รักครอบครัวและรักลูกมาก จึงอดทนทุกอย่าง และไม่มีเรื่องเสื่อมเสียทางด้านศีลธรรมแต่อย่างใด ผู้ศึกษาประวัติของลิงคอล์นกล่าวว่า

หากลึงคอล์นได้แต่งงานกับแอนน์ รัตเลจ เขาจะมีความสุขในชีวิตสมรส แต่คงไม่ได้เป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เพราะแอนน์เป็นผู้หญิงเรียบง่ายแบบลึงคอล์น เหมาะสำหรับเป็นแม่บ้านเท่านั้น ไม่มีความทะเยอทะยานสักใหญ่ใฝ่สูง เช่นแมรี ทอดด์ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เขาลงแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดี กับดักกลาส

ลึงคอล์นขณะสอนหนังสือบุตรชาย (โทมัส หรือแทต)

บทที่สี่

สงครามกลางเมือง ในสหรัฐอเมริกาเปิดฉากขึ้นหลังจาก
ลึงคอล์นรับตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยแรกไม่นาน โดยรัฐบาล
ภาคใต้ (สหพันธรัฐ) จำนวน 11 รัฐ ซึ่งนิยมการเลี้ยงทาสเป็น
ผู้รับใช้ เนื่องจากเป็นรัฐที่ทำการเกษตร จำเป็นต้องใช้แรงงานคน
ได้แยกตัวเองออก โดยมีเจฟเฟอร์สัน เดวิส เป็นประธานาธิบดี
และโจมตีกองทัพฝ่ายเหนือ (สหภาพ) ที่ฟอร์ตซัมเตอร์ เมื่อวันที่
12 เมษายน ค.ศ.1861 ประธานาธิบดีลึงคอล์นซึ่งเป็นประมุขของ
รัฐฝ่ายเหนือ จึงระดมกำลังทหารเข้าปราบปราม เพื่อป้องกันมิให้
รัฐทางภาคใต้แยกตัวออกไป สงครามกลางเมืองครั้งนี้กินเวลาถึง
4 ปี เสียชีวิตทหารทั้ง 2 ฝ่ายไปในสงครามครั้งนี้ 618,000 คน
โดยฝ่ายเหนือสูญเสียทหาร 360,000 คน ส่วนฝ่ายใต้สูญเสีย
ทหารไป 258,000 คน

ในระยะแรกของสงคราม ฝ่ายใต้ได้รับชัยชนะและเกือบ
ยึดกรุงวอชิงตัน ดีซี เมืองหลวงของฝ่ายเหนือได้ เนื่องจากมีแม่ทัพ
ที่เก่งกาจ ซึ่งก็คือ นายพลโรเบิร์ต อี.ลี แต่เมื่อสงครามยืดเยื้อ และ
ถูกฝ่ายเหนือปิดล้อมทางทะเล ไม่อาจส่งสินค้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นฝ้าย
และผลผลิตทางเกษตรไปขายยังประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป จึงทำ
ให้ขาดแคลนทรัพย์สินเงินทองที่ใช้เลี้ยงดูทหาร ขาดแคลนอุปกรณ์
และยุทธปัจจัย และเมื่อประธานาธิบดีลึงคอล์นประกาศเลิกทาส
เมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1863 ทำให้ทาสจำนวนมากหนีไปเข้า
เป็นทหารในกองทัพฝ่ายเหนือ กำลังทหารของฝ่ายใต้ยิ่งลดน้อยลง

ขณะที่ฝ่ายเหนือระดมพลได้เพิ่มมากกว่าฝ่ายใต้และผลิตอาวุธ
ยุทธโศปกรณ์ได้เองเนื่องจากเป็นรัฐอุตสาหกรรม

หลังจากที่กองทัพฝ่ายเหนือได้รับชัยชนะครั้งใหญ่ที่เมือง
เกตตีสเบิร์ก รัฐเพนซิลเวเนีย หลังจากนั้นไม่นาน นายพลยูลิสส์
เอส แกรนท์ แม่ทัพฝ่ายเหนือก็นำกำลังทหารรบชนะฝ่ายใต้อย่าง
เด็ดขาดที่เมืองริชมอนด์ เมืองหลวงของฝ่ายใต้ และนายพลลีได้
ยอมแพ้ต่อนายพลแกรนท์ เมื่อวันที่ 9 เมษายน ค.ศ.1865

นายพลลี ยอมจำนนต่อนายพลแกรนท์

หลังสงครามสงบลง ลิงคอล์นได้ปราศรัยต่อชาวอเมริกันฝ่ายเหนือ มิให้โกรธเคืองและแก้แค้นชาวอเมริกันฝ่ายใต้ โดยให้ถือว่าฝ่ายใต้เป็นเพื่อนร่วมชาติมิใช่เชลยศึก ให้สมควรสามัคคีร่วมกันสร้างชาติต่อไป จากการที่ลิงคอล์นพิทักษ์รักษามิให้สหรัฐอเมริกาแตกแยกและปลดปล่อยทาสนิโกรให้เป็นอิสระ จึงทำให้เขาเป็นประธานาธิบดีผู้ยิ่งใหญ่ เป็นที่รักและอยู่ในจิตใจของชาวอเมริกันมาตราบเท่าทุกวันนี้ โดยเจตน์จำนงของเขาปรากฏอยู่ในคำปราศรัยในการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี สมัยที่สอง ของเขา ดังนี้

“โดยปราศจากความมุ่งร้ายต่อผู้ใด ด้วยความเมตตาต่อทุกคน ด้วยความเชื่อมั่นในสิ่งที่ถูก ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้โปรดประทานให้เรามองเห็น ขอให้เรามาพยายามทำงานนี้ให้เสร็จสิ้นไป พยายามรักษาบาดแผลแห่งชาติ ดูแลผู้ที่ได้แบกเคราะห์แห่งการสงคราม แลแม่หม้ายและเด็กกำพร้า พยายามทุกอย่างอันจะนำมาซึ่งสันติภาพที่ชอบธรรม และถวาระหว่างพวกเราเอง และกับประชาชาติทั้งหลาย---”

บทที่ห้า

ในระหว่างดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี และอยู่ในช่วงสงครามกลางเมือง ลิงคอล์นต้องประสบปัญหามากมาย ทั้งในส่วนตัวคนรัฐมนตรี ซึ่งรัฐมนตรีแต่ละคนมักจะดูหมิ่นว่า ประธานาธิบดีคนใหม่ เป็นคนบ้านนอก ไม่มีการศึกษา การแต่งกายและกิริยาท่าทางเงอะงะ ไม่มีสง่าราศี จึงขาดความเชื่อมั่นและขาดศรัทธาในตัวเขา โดยแต่ละคนคิดว่าตนเองมีความรู้และความสามารถว่า ลิงคอล์น ส่วนในกองทัพ ก็เกิดความขัดแย้งในระหว่างแม่ทัพด้วยกัน จึงทำให้ระยะแรกฝ่ายเหนือ เป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำในการรบ โดยในระยะแรกกองทัพฝ่ายใต้รบชนะกองทัพฝ่ายเหนือ จนรุกเกือบมาถึงกรุงวอชิงตัน ดี ซี ซึ่งเป็นเมืองหลวงของฝ่ายเหนือ แต่ด้วยความอดทนและอดกลั้นแก้ไขปัญหาคด้วยความสุขุมรอบคอบ ประกอบกับการใช้คนได้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน แม้ว่าบุคคลนั้นจะเคยถูกเหยียดหยามเขามาก่อน แต่ลิงคอล์นก็ได้ใช้อารมณ์หรือความรู้สึกส่วนตัวมาพิจารณาในการแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นรัฐมนตรี หรือเป็นแม่ทัพผู้บัญชาการรบ หากพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทำให้สถานการณ์ต่างๆ ค่อยๆ ดีขึ้น จนในที่สุดลิงคอล์นได้แต่งตั้งให้นายพลแกรนท์ เป็นแม่ทัพใหญ่ของฝ่ายเหนือ จึงทำให้กองทัพฝ่ายเหนือได้รับชัยชนะและยุติสงครามกลางเมือง ซึ่งรบพุ่งกันมาเป็นเวลาถึง 4 ปี

ในช่วงสงครามกลางเมือง กำลังรบพุ่งกันอย่างดุเดือดโดยชัยชนะตกเป็นของฝ่ายใต้ นั่น ประเทศในทวีปยุโรป โดยเฉพาะอังกฤษกับฝรั่งเศส ได้เตรียมส่งกำลังทหารเข้ามาช่วยเหลือฝ่ายใต้

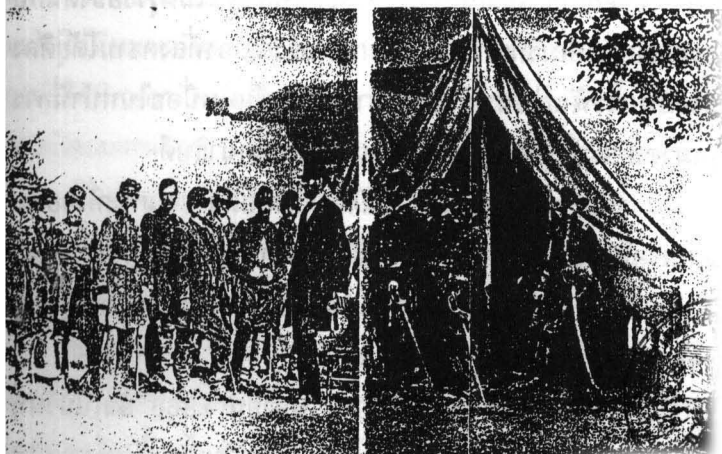
ตามคำขอร้องของฝ่ายใต้แล้ว ลิงคอล์นเล็งเห็นว่า หากอังกฤษและฝรั่งเศส เข้ามาช่วยเหลือฝ่ายใต้ จะทำให้ฝ่ายใต้มีกำลังเข้มแข็งขึ้น และอาจชนะสงคราม ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องแตกแยกออกเป็น 2 ประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นการแสดงให้ชาวโลก (โดยขณะนั้นมีการถ่ายภาพแล้วประกอบกับข่าวและภาพถ่ายสงครามกลางเมืองครั้งนี้แพร่หลายไปทั่วโลก) เห็นว่า สงครามที่เกิดขึ้นครั้งนี้เป็นธรรมชาติ สงคราม เป็นสงครามที่ฝ่ายเหนือ กระทำเพื่อปลดปล่อยทาสชาว นิโกรให้เป็นอิสระ ลิงคอล์นจึงได้รับประกาศเลิกทาส เมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1863 ก่อนที่ประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส จะส่ง ทหารเข้าช่วยฝ่ายใต้ จากการดำเนินนโยบายทางการเมืองอย่าง เฉียบแหลม จึงเกิดมติมหาชนทั่วโลกสนับสนุนลิงคอล์น ทำให้ ประเทศอังกฤษกับฝรั่งเศส ไม่กล้าเข้าช่วยเหลือฝ่ายใต้

นอกจากต้องเหน็ดเหนื่อยตรากตรำในหน้าที่แล้ว ระหว่าง นั้น วิลเลียม บุตรชายคนที่สองของลิงคอล์นได้ล้มป่วย และถึงแก่ ความตายในขณะที่มีอายุเพียง 12 ขวบ ก่อให้เกิดความเศร้าสลด แก่เขาเป็นอย่างมาก แต่ลิงคอล์นทำงานอย่างหนักเพื่อที่จะลืม ความทุกข์ครั้งนี้

จากผลงานและการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของลิงคอล์นจนนำไปสู่ชัยชนะของกองทัพฝ่ายเหนือ (สหภาพ) พิชัยและปกป้อง มิให้ประเทศสหรัฐอเมริกาแตกแยก สุดท้ายบรรดารัฐมนตรี และ แม่ทัพต่างๆ ซึ่งเคยดูหมิ่นเหยียดหยาม ก็ยอมรับเขาเป็นผู้นำ อย่างจริงใจ

โดยในขณะที่เขานอนรอพบวาระสุดท้ายในชีวิต สแตนตัน รัฐมนตรีกลาโหม ซึ่งเคยถูกเหยียดหยามลิงคอล์นก่อนหน้านี้

ได้กล่าวว่า “ร่างที่นอนอยู่นี้คือร่างของนักปกครองดีเยี่ยมเท่าที่โลก
ได้เคยพบเห็นมาแล้ว”

ลิงคอล์น ขณะตรวจเยี่ยมทหารในสมรภูมิตะหว่างสงครามกลางเมือง

บทที่หก

วาระสุดท้ายของลิงคอล์น มาถึงเมื่อวันที่ 14 เมษายน ค.ศ. 1865 หลังจากสงครามกลางเมืองสงบลงได้เพียง 5 วัน คินนััน ประธานาธิบดีลิงคอล์นพร้อมด้วยภริยาได้ไปชมละครเรื่อง “Our American Cousin” ที่โรงละครฟอร์ด ในกรุงวอชิงตันกับประชาชนชาวอเมริกัน เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองที่สงครามได้ยุติลง และเป็นการพักผ่อนหลังจากตรากตรำเหน็ดเหนื่อยในหน้าที่การงานมาตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี

เหตุการณ์ก่อนการลอบสังหารลิงคอล์น จนกระทั่งจอห์น วิลเกส บู้ธ มาตรกลงมือสังหารลิงคอล์นนั้น ได้เก็บความมาจากหนังสือเรื่อง “เบื้องหลังสังหารโหด 20 มหาบุรุษและรัฐบุรุษของโลก” ของพูนศักดิ์ คักตานวัฒน์

--- ตอนเช้าวันศุกร์ที่ 14 เมษายน 1865 อันเป็นวันที่เขา (บู้ธ) บุกเข้าสังหารประธานาธิบดีลิงคอล์นนั้น บู้ธเพิ่งจะมองเห็นโอกาสที่จะสังหารลิงคอล์น เมื่อตอน 11.00 น. ผ่านมาถึงเล็กน้อยนี้เอง

ที่ทำเนียบไวท์เฮ้าส์ ท่านประธานาธิบดีลิงคอล์น วันนี้ตื่นสายกว่าปกติถึง 1 ชั่วโมง เมื่อจัดแจงแต่งตัวเสร็จแล้ว ก็ออกมาสมทบกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อร่วมรับประทานอาหารเข้ากัน และในขณะที่รับประทานอาหารนั้นเอง ท่านผู้หญิง ก็บอกกับท่านประธานาธิบดีว่า คินนัันนี้จะไปชมละคร ที่โรงละครฟอร์ด ท่านประธานาธิบดีจึงบอกว่า จะไปด้วยทั้งๆ ที่ท่านเองไม่อยากจะชมละครกับเขาหรอกยิ่งไปกว่านั้น ยังได้รับคำแนะนำอย่างเป็นทางการว่า

ท่านไม่ควรจะเสี่ยงออกไปปรากฏตัวในที่สาธารณะ เพราะอาจเป็นโอกาสดีแก่ผู้มั่งร่ำรวยได้ แต่เพราะท่านรักและตามใจภรรยามาก จึงตกลงไปด้วยโดยง่าย

ส่วนบู้ธ เมื่อเสร็จการตัดผม ก็รีบตรงไปยังโรงละครฟอร์ด เพื่อจะดูจดหมายที่มีมาถึงเขา ครั้นแล้ว เขาก็ได้ข่าวจากทางโรงละครว่า ประธานาธิบดีลิ่งคอล์นจะมาชมละครในคืนนี้อย่างบังเอิญ และไม่ได้มีหมายกำหนดการมาก่อน บู้ธนำจดหมายไปนั่งอ่านอยู่ตรงบันไดหินแกรนิตนอกโรงละคร ลักครูว์จึงกลับขึ้นไปนั่งชั้นบ็อกซ์ดูการซ้อมละครเรื่อง “Our American Cousin” อยู่เป็นนาน และเห็นจะเป็นตอนนี้เองที่แผนสังหารประธานาธิบดี ได้ผุดขึ้นมาในสมอง ครั้นแล้ว เขารีบออกจากโรงละครมุ่งตรงไปนัดหมายเพื่อนร่วมงานทันที

แผนของบู้ธ ได้กำหนดหมายให้เพื่อนร่วมมืออีก 3 คน คือ ยอร์จ แอ็ดเซอร์รอตต์ ซึ่งเป็นชาวเยอรมัน ชอบดื่มจัด มีอาชีพเป็นนักต่อรถสร้างรถ นายคนนี้ บู้ธกำหนดให้เป็นผู้บุกเข้าสังหารรองประธานาธิบดีแอนดรู จอห์นสัน คนที่สองชื่อ ลิวอิส เพน ซึ่งเป็นนักโทษเพิ่งหลบหนีจากเรือนจำสหพันธรัฐ (ฝ่ายใต้) ออกมากับคนที่สามชื่อ เดวิด เฮอโรลด์ ซึ่งเดิมอยู่ที่ร้านเกสซกรรม มาว่างงาน ทั้งสองนี้ เป็นผู้บุกเข้าสังหารรัฐมนตรีต่างประเทศ วิลเลียม ซีเวอร์ด โดยการนำทางของเฮอโรลด์ และตัวบู้ธเองจะเป็นผู้ฆ่าประธานาธิบดีลิ่งคอล์น ทั้งมีกำหนดหมายลงมือตามแผนพร้อมกันในเวลา 22.20 นาฬิกา คืนนั้น

สำหรับตัวเองมีความเชื่อมั่นว่า จะทำงานสำเร็จ ถึงพันเปอร์เซ็นต์ เพราะประการที่หนึ่ง ได้รู้เส้นทางในโรงละครดี และ

ประการที่สอง เขาเป็นนักแสดงละครตัวยง ที่สามารถเข้าออก
ออกในได้ทุกแห่งในโรงละครนั้นตามใจชอบ

บ่ายวันนั้น บู้ก็กลับมาที่פקจัดแจงเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว
ใหม่ โดยใช้ชุดสีม้า สวมแทนชุดเก่า แล้วเขียนจดหมายฉบับหนึ่ง
ชี้แจงเหตุการณ์ ที่จะสังหารประธานาธิบดีของเขา ไปยัง
บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ The National Intelligencer จดหมาย
ลงนามบู้ เพน แอ๊ดเซอร์วอตต์ และเฮอโรลด์

จนกระทั่งหกโมงเย็นวันนั้น บู้ได้ย้อนกลับไปยังโรงละคร
อีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ไปเรียกพวกจัดฉากออกมาเต็มเหล่าข้างนอก
ตามแผนการ ครั้นดื่มไปได้สักครู่ เขาก็คว้าขวดเหล้าแยกออกไป
จากวงหลบแอบเข้าไปในโรงละคร ซึ่งตอนนั้นไม่มีใครอยู่เลยสักคน
เดียว บู้รีบลงมือตามแผนงานอย่างเงียบเชียบ โดยเจาะรูตรง
ประตูที่จะเดินไปสู่บ็อกซ์ที่นั่งของประธานาธิบดีลิงคอล์น เพื่อเป็น
รูสำหรับแอบมอง แล้วตัดปูนพลาสติก เจาะเป็นช่องที่ฝาผนัง
ห้องออกประมาณ 2 นิ้ว ฝาห้องนี้เป็นห้องที่จะเดินไปสู่ที่นั่ง
ประธานาธิบดี พอเจาะเสร็จทั้ง 2 ด้าน ก็เอาท่อนไม้สนสอดรูเป็น
ไม้กันทางขวางห้องไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ใครวิ่งตามในตอนที่ถูกเข้า
ยังประธานาธิบดี ครั้นแล้วก็จัดแจงซ่อนไม้ที่ขวางในมุมมืด เก็บ
เศษปูนเศษไม้ออกเรียบร้อยแล้ว ก็ออกมาจะคำนวณระยะจากเวที
ไปถึงบ็อกซ์ วางกับดักไว้อย่างรอบคอบ

เมื่อจัดแจงเสร็จสรรพตามแผน ก็กลับไปที่พักอีกครั้งหนึ่ง
จัดเอาปืนทองเหลืองชื่อเดอริงเยอร์ ซึ่งยิงได้ทีละนัดออกมาบรรจุ
กระสุน หยิบมีดพกสวมฝักมาเหน็บไว้ตรงเอว เอาหนวดปลอม

เคราปลอม กับวิกโสมและดินสอแต่งหน้า เอาติดตัวไปพร้อม
เพื่อสะดวกในการปลอมตัวเมื่อเข้าที่คับขัน

มันเป็นด้วยชะตาของประธานาธิบดีลิงคอล์น จะถึงฆาต
โดยแท้

ครั้นเวลา 22 นาฬิกา บัวร์ตี้มเหล้าปลุกใจให้กล้าแข็ง
เข้าไปอีก แล้วออกจากบ้านตรงมายังโรงละคร ระหว่างทางได้พบ
พ.อ.วิลเลียม ตำรวจม้าประจำกรุงวอชิงตัน นายพันเอกตำรวจม้า
ได้ชวนบัวร์ไปตี้ม แต่บัวร์ปฏิเสธและรีบมุ่งหน้าตรงไปจนถึงโรงละคร
เพราะจวนถึงเวลาตามหมายกำหนดการของเขาแล้ว

พอเข้ามาในโรงละครฟอร์ด เขาก็เดินลอดเข้าไปทางเวที
กะให้ตรงกับบริเวณบ็อกซ์ที่ประธานาธิบดีนั่ง ขึ้นไปจัดแจงเอาไม้
สอดรูผนัง ที่เจาะไว้ให้กันทางขวางห้องที่ติดต่อกับบ็อกซ์ที่นั่งแล้ว

แอบมองตรงช่องเล็กๆ ที่เจาะเตรียมไว้ พอการแสดงถึงตอนตลก
เริ่มขึ้น เขาก็เปิดประตูห้องเข้าไปภายใน คลานเข้าไปจนกระทั่งถึง
ระยะใกล้ตัวประธานาธิบดี กะพอได้ระยะแม่นยำก็ลุกขึ้นยืนแล้วชัก
ปืนออกมา ยกขึ้นเล็งทางเบื้องหลังตรงท้ายทอยประธานาธิบดี
แล้วลั่นไกยิงอย่างไม่รีรอ.....

กระสุนปืนที่บู๊ยิงถูกลิงคอล์นที่ศีรษะ หลังเกิดเหตุ ผู้อยู่
ในเหตุการณ์ได้ช่วยกันหามร่างลิงคอล์น ซึ่งขณะนั้นหมดสติไปพัก
ที่บ้านหลังหนึ่งตรงข้ามโรงละคร และตามแพทย์มารักษา เนื่องจาก
เป็นแผลฉกรรจ์ และโดนอวัยวะสำคัญ แพทย์ไม่อาจรักษา
ช่วยชีวิตได้ ลิงคอล์นได้ถึงแก่อสัญกรรมในเช้าวันรุ่งขึ้น

ส่วนบู๊หลังจากยิงลิงคอล์นแล้ว ได้ชักมิดพกแทงพันตรี
แรทโบน ซึ่งนั่งข้างๆ ลิงคอล์น แล้วลุกขึ้นเพื่อจับตัวเขาได้รับบาดเจ็บ
จากนั้นกระโดดลงจากบ็อกซ์ที่นั่งมาที่พื้นเวที จนเท้าซ้าย
แพลง ขึ้นมาหลบหนีไปจากโรงละคร แล้วไปหลบซ่อนตัวในถังข้าว
แห้งหนึ่ง ใกล้เมืองโบลิ่งกรีน รัฐเวอร์จิเนีย จนถูกเจ้าหน้าที่ยิงตาย
หลังจากนั้นอีก 11 วัน

ส่วนบรรดาผู้ร่วมงานกับบู๊ตามที่วางแผนไว้ ทำงานไม่
สำเร็จและถูกจับกุม ภายหลังจากการพิจารณาของศาล ได้ถูก
ประหารชีวิตโดยการแขวนคอทั้งหมด

ลิงคอล์น เป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอเมริกา ที่
ถูกลอบสังหารจนเสียชีวิตขณะดำรงตำแหน่งต่อมามีประธานาธิบดี
อีก 3 ท่าน ซึ่งถูกลอบสังหารจนเสียชีวิต เช่นเดียวกับลิงคอล์น
คือ เจมส์ เอ การ์ฟิลด์ ปี ค.ศ. 1881 วิลเลียม แม็คคินลีย์
ปี ค.ศ. 1901 และจอห์น เอฟ. เคนเนดี ในปี ค.ศ. 1963

บทที่เจ็ด

มีเกร็ดน่ารู้เรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการไ้เครา ของลิงคอล์น ก่อนที่จะดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ลิงคอล์น มิได้ไ้เคราแต่อย่างใด แต่จากคำแนะนำของเด็กหญิงคนหนึ่งที่ทำให้ เหตุผลเกี่ยวกับการไ้เครา ซึ่งเขามีความเห็นคล้อยตามไปด้วย และได้ไ้เคราตามคำแนะนำของเด็กหญิงนั้น ดังจดหมายโต้ตอบ ระหว่างเด็กหญิงเกรซ เบเดลล์ กับ ลิงคอล์น ดังนี้

ประธานาธิบดีลิงคอล์น

เวสต์ฟิลด์

โซโตกา คอมพานี นิวยอร์ก

15 ตุลาคม 1860

ฯ พณฯ เอ. ลิงคอล์น

เรียน ฯพณฯ

หนูเป็นเด็กหญิงเล็กๆ อายุ 11 ขวบ แต่ก็อยากจะทำให้ท่าน
ได้เป็นประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกามากค่ะ ดังนั้นหนูหวังว่า
ท่านคงไม่คิดว่า หนูอาจหาญเกินไปที่เขียนจดหมายมาถึงผู้ยิ่งใหญ่
เช่นท่านนะคะ

ท่านมีธิดาตัวเล็กๆ ที่เติบโตพอๆ กับหนูไหมคะ หากมี
โปรดนำความรักของหนูบอกแก่เธอด้วย และให้เธอเขียนจดหมาย
ตอบหนูก็ได้ หากว่าท่านไม่อาจจะตอบหนูได้ด้วยตัวของท่านเอง
หนูมีพี่อยู่สี่คน และพี่ของหนูเหล่านี้ จะลงคะแนนเสียงให้แก่ท่าน
และถ้าหากว่าท่านจะไว้ใจเราด้วยแล้ว หนูจะพยายามรบเร้าให้
พี่ของหนูซึ่งยังไม่ตกลงใจว่าจะเลือกใคร ลงคะแนนเสียงให้ท่าน
ดวงหน้าของท่านจะนำดูกว่านี้ เพราะดวงหน้าของท่านผอมมาก
ผู้หญิงทั้งหมดต่างก็ชอบเรา และสุภาพสตรีเหล่านั้น จะรบเร้าให้
สามี ของเธอลงคะแนนเสียงให้ท่าน และท่านก็จะได้เป็น
ประธานาธิบดี

เกรซ เบเดลล์

ที่บ้าน
สปริงฟีลด์ อิลลินอยส์
19 ตุลาคม 1860

มิส เกรซ เบเดลล์
เวสฟีลด์ นิวยอร์ค
คุณหนูเล็ก ๆ ที่รัก

จดหมายที่ผมเห็นด้วยเป็นอย่างมาก ลงวันที่ 15 นั้นผมได้รับแล้ว ผมเสียใจอย่างยิ่งที่มีความจำเป็นต้องบอกว่า ผมไม่มีลูกสาวเลย ผมมีลูกชายอยู่สามคน คนหนึ่ง อายุ 17 ปี คนหนึ่ง อายุ 9 ปี และอีกคนหนึ่งอายุ 7 ปี ทั้งสามคนอยู่กับแม่ และได้ช่วยกันดูแลบ้านช่องทั้งหมด เกี่ยวกับเรื่องเครานั้น ซึ่งไม่เคยไว้มาก่อนเลย หนูไม่ได้คิดหรือว่า ผู้คนเขาจะเรียกว่า มันเป็นส่วนหนึ่งของความน่ารักอย่างเปล่าๆ ถ้าหากว่าผมจะเริ่มไว้ตั้งแต่บัดนี้

ด้วยความนับถือและปรารถนาดี
เอ. ลิงคอล์น.

อนุสาวรีย์อับราฮัม ลิงคอล์น

เคล็ดลับ หรือคุณสมบัติที่ทำให้ลิงคอล์น เป็นมหาบุรุษที่โลกยกย่อง และชาวอเมริกันเทอดทูนเคารพศรัทธาเป็นแบบอย่าง ที่บุคคลผู้ต้องการพบความสำเร็จในชีวิตควรเรียนรู้ไว้ เพราะไม่มีวิธีใดที่จะเรียนได้ดีเท่ากับการเรียนจากชีวิตจริงของอัจฉริยะบุคคล

(1) ใฝ่ใจในการศึกษาหาความรู้ ลิงคอล์น เป็นตัวอย่างของบุคคลซึ่งไม่จบการศึกษาจากสถาบันใด แต่ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองจนประสบความสำเร็จในวิชาชีพ และก้าวเข้ามาเล่นการเมืองโดยเป็นสมาชิก สภานิติบัญญัติของรัฐอิลลินอยส์ ก่อนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของรัฐอิลลินอยส์ (สมาชิกสภาองเกรสส์) แล้วจึงได้รับการคัดเลือกจากพรรคเข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดี จนได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีประวัติของลิงคอล์น เมื่อกล่าวถึงคุณวุฒิการศึกษา จึงมิได้ระบุว่จบการศึกษาจากสถาบันใด หรือจบการศึกษาระดับใด

(2) ความซื่อสัตย์ ได้ชื่อว่า “เอบ ผู้ซื่อสัตย์” มีเรื่องเล่าขานเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในช่วงที่เขาเป็นนายไปรษณีย์ ได้เดินเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร เพื่อนำเงินซึ่งผู้มาใช้บริการให้เกินซึ่งเป็นจำนวนเงินเพียงเล็กน้อยไปคืนให้กับบุคคลนั้น หรือช่วงที่ประกอบธุรกิจร้านขายของชำจนขาดทุน ซึ่งเขาไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบแต่อย่างใด แต่ก็ยอมรับชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ โดยขอเวลาให้เขาผ่อนชำระ และได้ชำระหนี้คืนเจ้าหนี้ครบถ้วน หรือระหว่างที่ประกอบอาชีพทนายความซึ่งเขาสามารถเรียกร้องค่าความ หรือเงินทองจากการว่าความเป็นจำนวนมาก แต่ลิงคอล์นก็ได้ทำกลับ

คิดว่าความตามธรรมเนียม หรือช่วยเหลือว่าความให้คนยากจน ซึ่งมีได้กระทำผิดโดยมิได้หวังสิ่งตอบแทน ขณะดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็ไม่มีเรื่องอื้อฉาวหรือต่างพร้อยเกี่ยวกับทรัพย์สินเงินทองทั้งตัวเองครอบครัวหรือบริวารแต่อย่างใด ต่างจากนักการเมืองที่เข้ามาเล่นการเมืองเพื่อหวังกอบโกยหาความร่ำรวยใส่ตัวโดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากของประชาชน

(3) อารมณ์ขัน ลิงคอล์นเป็นนักเล่าเรื่องสนุก ตลก ตั้งแต่วัยรุ่นมาแล้ว เขามีเพื่อนฝูงมากมาย ที่ชอบฟังเรื่องสนุกๆ จากปากของเขา ในระหว่างสงครามกลางเมือง บุคคลที่ไม่ชอบนายพลแกรนท์ แม่ทัพใหญ่ของกองทัพฝ่ายเหนือ รบเราให้ ลิงคอล์นปลดแกรนท์ออก โดยบอกว่านายพลแกรนท์เป็นคนขี้เมา ลิงคอล์นถามชายผู้นั้นว่า แกรนท์ดื่มเหล้ายี่ห้ออะไร เพื่อจะได้ส่งไปให้นายพลคนอื่นดื่มบ้าง เพื่อจะได้รบเก่งแบบแกรนท์

(4) นักพูด ผู้มีวาทีศิลป์ ลิงคอล์น ได้ชื่อว่าเป็นนักพูดที่มีฝีปากดีที่สุดในสหรัฐอเมริกาในยุคของเขา จากการที่เขาเป็นนักอ่านหนังสือ และจดจำถ้อยคำสละสลวย คำคมของบุคคลที่สำคัญในอดีตในหนังสือต่างๆ ประกอบกับเขาเป็นนักเล่าเรื่องและมีอารมณ์ขัน และเป็นทนายความที่มีไหวพริบและปฏิภาณ จึงทำให้เขาเป็นนักพูดที่มีวาทีศิลป์ มีคำพูดที่คมคาย ลึกซึ้ง สุนทรพจน์ที่กล่าวไว้ว่าลี้ภัยแก่ทหาร ที่พลีชีพในการรบที่เกตตีสเบิร์ก ได้รับคำชมเชยและยกย่องมาจนถึงปัจจุบันนี้

(5) มั่นคง แน่วแน่ ในอุดมการณ์ เป็นนักการเมืองที่ยืนหยัดต่อต้านการค้าทาสมาตลอด แม้ว่าจะถูกต่อต้านคัดค้าน ลิงคอล์นก็ไม่ย่อท้อ หรือยอมแพ้หรือเปลี่ยนแปลงความคิด

แต่อย่างไร เมื่อเห็นว่าสิ่งที่เขากระทำลงไปนั้นถูกต้อง จนในที่สุด เขาก็ประสบชัยชนะ ประกาศเลิกทาส และพิทักษ์ปกป้องประเทศชาติของเขามีให้แตกแยก

(6) มีจิตใจโอบอ้อมอารี เป็นคนที่มีจิตใจดี ตามประวัติชีวิตของเขาตั้งแต่วัยเด็กแล้ว เขามีจิตใจเมตตาอารี แม้แต่สัตว์ในป่า เพราะเขาไม่เคยยิงนกตกปลา เช่นเด็กในวัยเดียวกัน เมื่อเป็นเด็กหนุ่มเมื่อเห็นการค้าทาสครั้งแรก เขาก็รู้สึกรังเกียจ ซิงซัง ตั้งแต่นั้น และตั้งปณิธานว่า จะต้องเลิกทาสให้ได้ และเขาก็ทำได้สำเร็จ เมื่อประกอบอาชีพทนายความ ก็ได้ใช้วิชาชีพช่วยเหลือคนยากจนที่เสียเปรียบ และไม่ได้กระทำผิด โดยมีได้ชูตรีตคิด คำจ้างแพงๆ จึงทำให้ประชาชนทั่วไปเรียกเขาว่า “เอ็บ ผู้ซื่อสัตย์” ดังกล่าว

(7) ความเรียบง่าย ตลอดชีวิตของลิงคอล์นมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เช่นประชาชนทั่วไป แต่ก็มิได้ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของผู้นำประเทศแต่อย่างใด แม้ว่าจะดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแล้วก็ตาม หากว่าเราสังเกตดูภาพถ่าย จะเห็นลิงคอล์นแต่งตัวในรูปลักษณะเดียวคือ สวมชุดสากลสีเข้ม และหมวกทรงสูง มิได้แต่งตัวหรือมีความเป็นอยู่ที่หรูหราฟุ่มเฟือย

เหตุการณ์สำคัญในชีวิตของประธานาธิบดีลิงคอล์น

- ปี ค.ศ. 1809 เกิดที่รัฐเคนตักกี
- ปี ค.ศ. 1831 ออกจากบ้านไปประกอบอาชีพที่เมืองนิวฮาเล็ม
รัฐอิลลินอยส์
- ปี ค.ศ. 1834 ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ
อิลลินอยส์
- ปี ค.ศ. 1836 ดำเนินอาชีพทนายความ
- ปี ค.ศ. 1842 แต่งงาน
- ปี ค.ศ. 1847-1849 เป็นสมาชิกรัฐสภา(สมาชิกสภาองเกรสส์)
- ปี ค.ศ. 1860 สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี ของสหรัฐอเมริกา
ในนามพรรครีพับลิกัน
- ปี ค.ศ. 1861 ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยแรก, เกิด
สงครามกลางเมือง
- ปี ค.ศ. 1863 ประกาศเลิกทาส
- ปี ค.ศ. 1864 ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่สอง
- ปี ค.ศ. 1865 สงครามกลางเมืองยุติ ถูกลอบสังหารถึงแก่อสัญกรรม ขณะอายุได้ 56 ปี

Second Draft

Now more and seven years ago our fathers brought forth, upon this continent, a new nation, conceived in Liberty, and dedicated to the proposition that all men are created equal.

Now we are engaged in a great civil war, testing whether that nation, or any nation, so conceived, and so dedicated, can long endure. We are met here on a great battle-field of that war. We ~~have~~^{have} come ~~here~~^{or} to dedicate a portion of it as ~~the~~^a final resting place ^{for} of those who here gave their lives that that nation might live. It is altogether fitting and proper that we should do this.

But in a larger sense we can not dedicate—we can not consecrate—we can not hallow this ground. The brave men, living and dead, who struggled here, have consecrated it far above ^{our} power to add or detract. The world will little note, nor long remember, what we say here, but can never forget what they did here. It is for us, the living, rather to be dedicated here to the unfinished ^{work}, which they have, thus far, so nobly carried on. It is rather

for us to be here dedicated to the great
tasks remaining before^{us}— that from these
honored dead we take increased devotion
^{that} to the cause for which they here gave ~~gave~~
the last full measure of devotion— that
we here highly resolve that these dead
shall not have died in vain; that this
nation shall have a new birth of freedom,
and that this government of the people, by
the people, for the people, shall not perish
from the earth.

A. Lincoln

ร่างสุนทรพจน์ ที่ เกตติสเบิร์ก ลายมือของลิงคอล์น

สุนทรพจน์ที่ เกตติสเบิร์ก ของลิงคอล์น ซึ่งอาษา
ขอจิตต์เมตต์ ได้แปลเป็นภาษาไทย (จากหนังสือเรื่องลิงคอล์น
มหาบุรุษ) ดังนี้

แปดสิบเจ็ดปีล่วงมาแล้ว

บรรพบุรุษของเราได้สร้างขึ้น ณ ทวีปนี้,
ชาติใหม่ชาติหนึ่ง, ซึ่งยึดมั่นในอิสรภาพ,
และอุทิศชีวิตให้แก่หลักความจริง
ที่ว่าทุกคนพระเจ้าสร้างมาเท่าเทียมกัน,
เวลานี้เรากำลังฆ่าฟันกัน

ในสงครามกลางเมืองครั้งสำคัญ,
เพื่อพิสูจน์ว่าชาติ ๆ หนึ่ง หรือเป็นชาติใดก็ตาม
ซึ่งยึดมั่นอยู่ในอิสรภาพ และยินดียุติชีวิต,
จะสามารถดำรงอยู่ตลอดไปได้หรือไม่. เราได้พบกัน
ณ สนามรบอันยิ่งใหญ่แห่งสงคราม.
เราพากันมาเพื่อทำพิธีอุทิศส่วนหนึ่งของ
สนามรบนี้ในฐานะเป็นที่นอนอันสุขสงบ
สำหรับผู้ได้เสียสละชีวิต

เพื่อให้ชาติคงดำรงอยู่สืบไป.

เป็นสิ่งที่เหมาะสมและสมควรอย่างยิ่ง
ที่เราจะพึงให้เกียรติแก่เขาเหล่านี้.

แต่, ถ้าจะคิดดูให้กว้างขวางออกไป,

เราไม่สามารถจะทำพิธีอุทิศ-

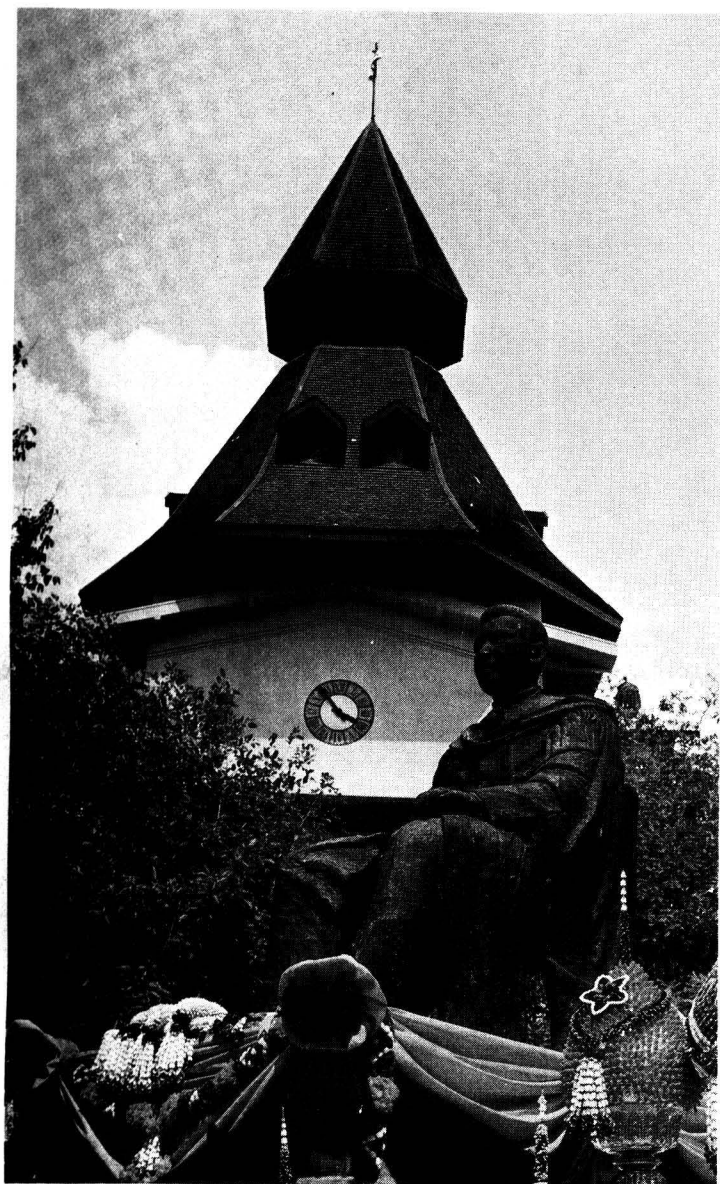
เราไม่สามารถทำให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์-

เราไม่สามารถจะชดหลุมลง ณ พื้นแผ่นดินนี้.

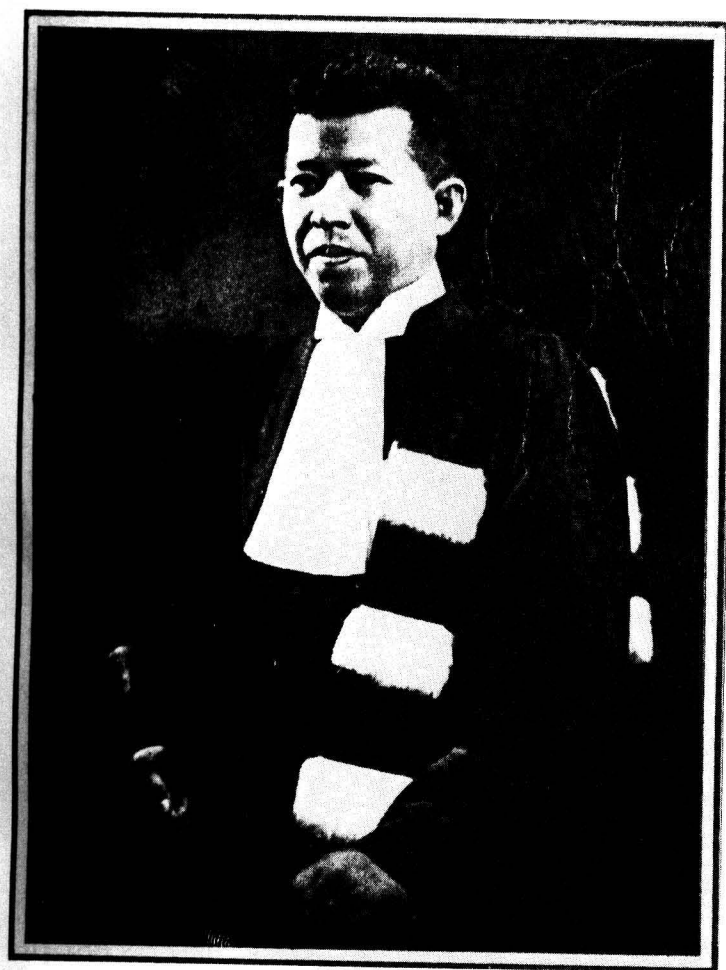
ผู้กล้าหาญต่างหาก,
ทั้งที่มีชีวิตอยู่และตายจากไปแล้ว,
ผู้ได้ออกรบ ณ ที่นี้
เป็นผู้สร้างความศักดิ์สิทธิ์ไว้เหนือไปกว่า
อำนาจอันน้อยของเรา
ที่จะเพิ่มให้มากขึ้นหรือลดให้น้อยลง,
โลกจะเอาใจใส่เพียงเล็กน้อย,
และจะจำอยู่ไม่นานต่อคำพูดของเราที่นี่,
แต่จะไม่ลืมวีรกรรมของเขาเหล่านี้
อันได้ประกอบขึ้นที่นี่.
น่าจะเป็นพวกเราที่มีชีวิตอยู่,
ควรจะได้มีการอุทิศมอบให้ที่นี่
ซึ่งงานที่ยังไม่สำเร็จอันเขาเหล่านี้
ได้ต่อสู้ ณ ที่นี้
จนงานนั้นได้ก้าวหน้าไป ไกลอย่างเลิศล้ำ.
น่าจะเป็นพวกเราที่มาชุมนุมกันที่นี่
ซึ่งควรจะได้รับ การอุทิศ
เพื่อเผชิญกับภาระอันหนักเบื่องหน้าของเรา-
ว่าจากผู้ตายอย่างสมเกียรติเหล่านี้จะปลุกให้เรา
ทวีความเลื่อมใสศรัทธาในจุดประสงค์
ซึ่งเขาเหล่านี้ได้เลื่อมใสศรัทธาอย่างไม่เสียชีวิต
ว่าเรามากันที่นี่ด้วยความคิดอันแน่วแน่ว่าผู้ตายเหล่านี้
จะไม่ตายโดยเปล่าประโยชน์-

ว่าชาติของเรานี้,
ในความคุ้มครองของพระเจ้า,
จะให้กำเนิดใหม่ซึ่งอิสรภาพและว่า
รัฐบาลแห่งราษฎร,
โดยราษฎร,
เพื่อราษฎร,
จะไม่อันตรายอันหายไปจากโลกนี้.

ปรีดี พนมยงค์
รัฐบุรุษ ผู้ไร้แผ่นดิน

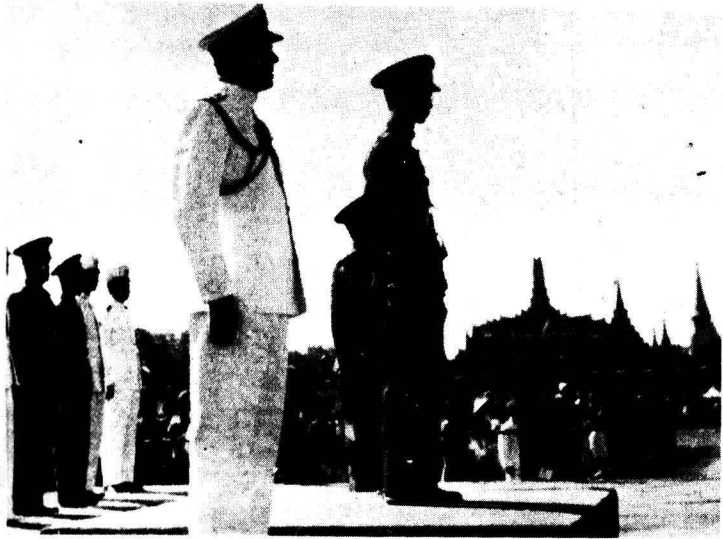

อนุสาวรีย์ ปรีดี พนมยงค์ หน้าตึกโดม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร. ปรีดี พนมยงค์

.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และ ลอร์ด
หลุยส์ เมทท์แบตเตน ในพิธีสวนสนามหน้าพระบรมมหาราชวัง
กรุงเทพฯ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ปรีดี พนมยงค์
ยืนอยู่แถวหลัง ขวาสุด

.

สวนสนามเสรีไทย

ปรีดี - พูนสุข พนมยงค์ กับ ลอร์ด หลุยส์ เม้าท์แบตเตน
ณ ปราสาทบรอดแลนด์ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

ประธานเหมาเจ๋อตุงและปรีดี พนมยงค์
ณ กรุงปักกิ่ง ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

อาจารย์ปรีดี - อาจารย์ป้วย
“คนดีที่เมืองไทยไม่ต้องการ”

บทที่หนึ่ง

วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475

คณะราษฎร ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการทหาร ซึ่งมีพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นหัวหน้าและข้าราชการพลเรือนซึ่งมี หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เป็นหัวหน้าได้ร่วมกันยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ

คณะราษฎร ได้ควบคุมตัวพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่เป็นประกัน และได้อ่านคำแถลงการณ์ยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินที่พระที่นั่งอนันตสมาคมโดยขณะนั้นพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ประทับแปรพระราชฐานอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร.7 ทรงยินยอมเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นพระราชประสงค์ของพระองค์ที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนชาวไทยอยู่แล้ว เพียงแต่ทรงรอเวลาที่เหมาะสมเท่านั้น

ตามประกาศของคณะราษฎรได้วางหลักในการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตยไว้ 6 ประการ คือ

1. จะรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชทางการเมือง การศาลในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง

2. จะรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก

3. จะบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะจัดหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

4. จะต้องให้ราษฎรมีสิทธิเสมอภาคกัน

5. จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น

6. จะต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่แก่ราษฎร

แต่หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นเวลา 66 ปีแล้ว สภาพการเมืองของประเทศไทยก็ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ตามที่คณะราษฎร ได้แถลงไว้ต่อประชาชน เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 แต่อย่างใด ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าคิดว่าเหตุที่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่เป็นไปตามที่ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้มุ่งหวังเอาไว้ เป็นเพราะประชาชนคนไทยยังไม่มีพื้นฐานความรู้ และยังไม่พร้อมที่จะยอมรับการปกครองในระบอบนี้ หรือเป็นเพราะผู้ร่วมก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้แก่งแย่งอำนาจกัน หรือนักการเมืองรุ่นหลังต่อมามีได้มีจิตใจที่จะปลุกฝัง และนำประชาชนไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง

บทที่สอง

นายปรีดี พนมยงค์ หัวหน้าข้าราชการพลเรือนผู้ร่วมก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และเป็นมันสมองของคณะราษฎร เป็นชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นามสกุลของท่านได้ตั้งตามชื่อวัดพนมยงค์ ซึ่งอยู่ตรงข้ามบ้านเกิด เป็นนักเรียนทุนหลวง จบกฎหมายระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยปารีส ฝรั่งเศส และเป็นคนไทยคนแรกที่จบกฎหมายระดับปริญญาเอกจากฝรั่งเศส ขณะที่นายปรีดี เรียนอยู่ที่ฝรั่งเศส ได้รู้จักกับนักเรียนทุนหลวงหลายคน และได้ร่วมกับพวก ซึ่งประกอบด้วย

1. ร.ท.ประยูร ภมรมนตรี
2. ร.ท.แปลก ชีตตะสังขะ (จอมพล ป. พิบูลสงคราม)
3. ร.ต.ทัศนัย มิตรภักดี
4. นายตัว ลพานุกรม
5. หลวงสิริราชไมตรี (นายจรูญ สิงหเสนี)
6. นายแนบ พหลโยธิน
7. นายปรีดี พนมยงค์

รวม 7 คน ปรีชากวางแผนที่จะทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย

หลังจากที่นักเรียนทุนเหล่านี้ ได้ศึกษาจบกลับมารับราชการในประเทศไทย ในหน่วยงานราชการต่างๆก็มีการพบปะปรึกษาหารือ และหาพรรคพวกที่จะร่วมทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่เนื่องจากพวกตนยังเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย

ยังไม่มีบาร์มีเพียงพอที่จะทำการใหญ่ จึงได้ไปชวน
พระยาพหลพลพยุหเสนา ให้มาเป็นหัวหน้าทำการเปลี่ยนแปลง
การปกครองจนสำเร็จ

เมื่อยึดอำนาจการปกครองได้ เพื่อมิให้ประชาชนและกลุ่ม
ผู้สูญเสียอำนาจเดิมมองว่าการกระทำครั้งนี้ คณะราษฎรได้ทำไป
เพื่อหวังผลประโยชน์ตนเอง จึงได้มอบให้พระยามโนปกรณ
นิติธาดา อดีตอธิบดีศาลฎีกา (ประธานศาลฎีกา) ซึ่งเป็น
นักกฎหมายเป็นนายกรัฐมนตรีจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ โดย
บุคคลสำคัญในคณะราษฎรไม่ขอรับตำแหน่งทางการเมือง
ระหว่างนั้นนายปรีดี ได้เสนอเค้าโครงเศรษฐกิจ เพื่อให้รัฐบาล
พิจารณา เพื่อนำมาใช้เป็นนโยบายในการบริหารประเทศ
แต่เค้าโครงเศรษฐกิจไม่ผ่านการอนุมัติของรัฐบาล เพราะมองว่า
เป็นเค้าโครงเศรษฐกิจของประเทศรัสเซีย ซึ่งขณะนั้นเป็น
คอมมิวนิสต์ โดยมีสตาลิน เป็นผู้นำ จึงเกิดความไม่ลงรอยกัน
ระหว่างรัฐบาลพระยามโนปกรณนิติธาดา กับคณะราษฎร และ
คณะราษฎรได้เข้ายึดอำนาจการปกครองจาก รัฐบาลพระยา
มโนปกรณ แล้วพระยาพหลฯ จึงขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
เสียเอง

นายปรีดี ได้รับความไว้วางใจจากพระยาพหลฯ ให้ดำรง
ตำแหน่งสำคัญในรัฐบาลพระยาพหลฯ โดยเป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และต่อมาเมื่อ
จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
นายปรีดี ก็ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ซึ่งนายปรีดีก็ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

ในช่วงแรกที่คณะราษฎรได้เข้าบริหารประเทศ ต้องประสบกับความยากลำบากเป็นอย่างมาก ต้องปราบปรามผู้ไม่เห็นด้วย ซึ่งใช้กำลังอาวุธเข้าล้มล้างรัฐบาล ในขณะเดียวกันก็ต้องปรับปรุงเศรษฐกิจของชาติ ซึ่งขณะนั้นประสบภาวะยากลำบาก อีกทั้งต้องชักจูงให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นกำลังสำคัญด้านการทหารในการปราบปรามกบฏ และปรับปรุงเสริมสร้างกองทัพให้เข้มแข็ง ขณะเดียวกันนายปรีดี พนมยงค์ ก็เป็นมันสมองในงานนโยบายเศรษฐกิจ แก้ไขเรื่องสิทธิสภาพนอกอาณาเขตเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคทางศาลกับต่างประเทศ (โดยดำเนินการต่อจากที่รัชกาลที่ 6 ได้วางรากฐานไว้ให้) และจงใจให้ประชาชนเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

บทที่สาม

ในการที่จะปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย นายปรีดี ๑ มีความเห็นว่าเป็นจะต้องตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน เพราะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ประเทศไทยในขณะนั้นมีเพียงแห่งเดียวไม่สามารถจะรองรับนักศึกษาได้ ดังนั้นในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2477 มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง จึงได้ก่อตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ตามคำกราบบังคมทูลต่อสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของนายปรีดี พนมยงค์ ในวันเปิดมหาวิทยาลัยว่า

“--- การตั้งสถานศึกษาตามลักษณะของมหาวิทยาลัยย่อมเป็นเครื่องพิสูจน์ และเป็นปัจจัยในการแสดงความก้าวหน้าของประเทศ ประชาชนชาวสยามจะเจริญในอารยะธรรมได้ก็โดยอาศัยการศึกษาอันดี ตั้งแต่ชั้นต่ำตลอดจนถึงการศึกษาชั้นสูง เพราะฉะนั้นในการที่จะอำนวยความสะดวก และประโยชน์ของราษฎรในสมัยนี้ จึงจำต้องมีสถานศึกษาให้ครบบริบูรณ์ทุกชั้น มหาวิทยาลัยย่อมอุปมาประดุจบ่อน้ำบำบัดความกระหายของราษฎร ผู้สมัครแสวงหาความรู้อันเป็นสิทธิและโอกาสที่เขาควรมีควรได้ตามหลักแห่งเสรีภาพในการศึกษา รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรเห็นความจำเป็นในข้อนี้ จึงได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้น

ในปัจจุบันนี้ ประเทศสยามมีความประสงค์ อันใหญ่ยิ่งที่จะปรับระดับการศึกษาของราษฎรให้เจริญถึงขนาด เหมาะแก่

กาลสมัย ถ้าระดับการศึกษาไม่เจริญถึงขนาดตราบไต่ การก้าวหน้าของประเทศก็ยังเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นอีกนาน ยิ่งในสมัยที่ประเทศของเราดำเนินการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญเช่นนี้แล้ว เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้มหาวิทยาลัยสำหรับประศาสน์ความรู้ในวิชาธรรมศาสตร์ และการเมืองแก่พลเมืองให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้ เปิดโอกาสแก่พลเมือง ที่จะใช้เสรีภาพในการศึกษากว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป ---”

นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เป็นผู้นำ และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ในประวัติศาสตร์ไทยตลอดมา ตั้งแต่กรณีเรียกร้องดินแดนคืน จากประเทศฝรั่งเศส (กัมพูชา เวียดนาม และลาว ขณะนั้นอยู่ในความปกครองของประเทศฝรั่งเศส) ในสงครามอินโดจีน พ.ศ. 2483 เดินขบวนต่อต้านการเลือกตั้งสกปรกในสมัยจอมพล ป. พ.ศ. 2500 เหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เหตุการณ์วันสังหารทือนักศึกษา วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ฯลฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังเป็นแหล่งศึกษาสำคัญที่ผลิตบุคลากรที่ทรงคุณค่าในสาขาวิชาชีพต่างๆ เพื่อรับใช้ประเทศชาติ และประชาชนสมดังปณิธานของผู้ที่ก่อตั้ง

บทที่สี่

หลังจาก พล.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ระยะหนึ่ง ก็ได้โอนมอบอำนาจให้แก่จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จัดตั้งคณะรัฐบาลเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2481 เนื่องจากท่านไม่มีความทะเยอทะยานในทางการเมือง เป็นผู้สมถะ อยากจะอยู่อย่างเรียบง่าย โดยท่านเล็งเห็นว่าอุปนิสัยของท่านไม่เหมาะที่จะเป็นนักการเมือง

เมื่อจอมพลแปลก เข้ามาบริหารประเทศในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 3 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประเทศอย่างมากมาย ทั้งด้านวัตถุ คือ ก่อสร้างอาคารสถานที่ อนุสาวรีย์ มากมาย เช่น อาคารริมถนนราชดำเนิน อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถนนพหลโยธิน จากกรุงเทพเชื่อมภาคเหนือ ถนนสุขุมวิท จากกรุงเทพไปภาคตะวันออก ถนนเพชรเกษม จากกรุงเทพไปภาคใต้ ทางด้านจิตใจก็มีการปลุกใจให้คนไทยรักชาติ โดยแต่งเพลงชาติไทย สร้างละครอิงประวัติศาสตร์ให้ประชาชนชม แต่งเพลงปลุกใจให้รักชาติ เช่นเพลงต้นตระกูลไทย จูงใจให้ประชาชนเลิกนุ่งผ้าถุงกระเบนหันไปแต่งกายชุดสากล เช่นเดียวกับชาวตะวันตก เริ่มใช้วันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่แทนวันที่ 1 เมษายน เมื่อ พ.ศ. 2483 และเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นประเทศไทย

เนื่องจากจอมพลแปลก มีความคิดเอนเอียงไปทางเผด็จการจึงได้หันไปฝากฝังกับลัทธิเผด็จการ ซึ่งขณะนั้นฮิตเลอร์ เป็นผู้ปกครองประเทศเยอรมัน และมุสโสลินี เป็นผู้เผด็จการ

ของประเทศอิตาลีและนำวิธีการปกครองประเทศของบุคคลทั้งสอง
เข้ามาใช้ในประเทศไทย ต่อมาได้นำประเทศชาติเข้าไปผูกพันกับ
ฝ่ายเผด็จการอักษะ คือ เยอรมัน อิตาลี ญี่ปุ่น แล้วได้ประกาศ
สงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2485
โดยได้ให้กองทัพญี่ปุ่นเข้ามายึดครองประเทศไทย โดยตั้งฐานทัพ
ในประเทศไทย เพื่อส่งทหารญี่ปุ่นบุกเข้ายึดพม่า อินเดีย มาเลเซีย
ของอังกฤษ ส่วนทหารไทยจอมพลแปลกก็ได้ส่งกองทัพไทยเข้ายึด
จังหวัดเสียมราฐ ศรีโสภณและพระตะบอง จากรัฐบาลฝรั่งเศส
และส่งกองทัพไทยอีกส่วนหนึ่งเข้ายึดเมืองเชียงตุง ของสหภาพ
พม่า ฝ่ายสัมพันธมิตรคือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และจีน
คณะชาติ จึงได้ประกาศสงครามกับประเทศไทย และส่งเครื่องบิน
มาทิ้งระเบิดในกรุงเทพและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้ประชาชน
ล้มตายและทรัพย์สินบ้านเรือนเสียหายเป็นจำนวนมาก

บทที่ห้า

ในระหว่างที่จอมพลแปลก ดำเนินนโยบายการเมืองฝักใฝ่กับฝ่ายเผด็จการ และท้ายสุดได้ประกาศสงคราม กับฝ่ายสัมพันธมิตร นายปรีดี ซึ่งขณะนั้นเป็นรัฐมนตรีคลังได้ประกาศคัดค้าน ไม่เห็นด้วยกับนโยบายของนายกรัฐมนตรี จอมพลแปลกจึงได้ผลักดันให้พ้นจากคณะรัฐมนตรี โดยได้เสนอชื่อให้เป็นหนึ่งในคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ในหลวงรัชกาลที่ 8 ซึ่งขณะนั้นยังทรงพระเยาว์)

เมื่อรัฐบาลไทยได้ประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร นายปรีดี ในฐานะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์มิได้ลงนามด้วย จึงเป็นข้ออ้างที่นายปรีดี ได้ยกขึ้นมาอ้างต่อฝ่ายสัมพันธมิตรในภายหลังว่าประกาศสงครามฉบับดังกล่าวเป็นโมฆะ เป็นเหตุให้ประเทศไทยไม่ต้องเป็นประเทศที่แพ้สงครามเช่นเดียวกับเยอรมันและญี่ปุ่น

นายปรีดี ฯ ในขณะเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้จัดตั้งขบวนการเสรีไทย โดยอาศัยกำลังจากนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกำลังข้าราชการทหาร ตำรวจและพลเรือนส่วนหนึ่งซึ่งไม่เห็นด้วยกับนโยบายของจอมพลแปลก ฝักกำลังอาวุธและติดต่อกับเสรีไทยนอกประเทศซึ่งมี ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ทูตไทยในสหรัฐอเมริกา ขณะนั้นเป็นหัวหน้าโดยให้แจ้งแก่ประธานาธิบดีรูสเวลท์ แห่งสหรัฐอเมริกา และนายกรัฐมนตรี วินสตัน เชอร์ชิล ของอังกฤษ ว่าประชาชนชาวไทยไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลไทยประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร และขณะนั้น

ประเทศไทยถูกกองทัพญี่ปุ่นยึดครองอยู่ จึงไม่อาจตัดสินใจได้ โดยอิสระ หลังจากที่ประมุขของประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เข้าใจถึงสถานการณ์ในประเทศไทยแล้ว ก็มีการติดต่อกันระหว่าง แม่ทัพฝ่ายสัมพันธมิตรกับขบวนการเสรีไทยในประเทศไทย เพื่อ เตรียมการต่อสู้กับญี่ปุ่น แต่มิได้มีการสู้รบกันอย่างจริงจัง เนื่องจากญี่ปุ่นถูกสหรัฐอเมริกาทิ้งระเบิดปรมาณูที่เมืองฮิโรชิมา และนางาซากิเสียก่อน และได้ประกาศยอมแพ้ต่อฝ่ายสัมพันธมิตร โดยไม่มีเงื่อนไข เมื่อ 14 สิงหาคม 2488

หลังจากนั้น กองทัพสัมพันธมิตรได้เดินทางเข้ามาปลดอาวุธกองทัพญี่ปุ่นซึ่งยึดครองประเทศไทย นายปรีดี ในฐานะ หัวหน้าขบวนการเสรีไทย ได้กล่าวคำปราศรัยต่อขบวนการเสรีไทย ที่มาเดินสวนสนามที่ถนนราชดำเนินว่า

“การกระทำคราวนี้มิได้ก่อตั้งเป็นคณะหรือพรรคการเมือง แต่เป็นการร่วมงานกันประกอบกิจ เพื่อให้ประเทศชาติได้กลับคืนสู่สถานะก่อนวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 แม้ว่าการดำเนินงานจะได้จัดให้มีองค์การบริหาร คือ กองบัญชาการ สำนักงาน หรือสาขา ใดๆ ขึ้นก็เพื่อความจำเป็นที่จะจัดให้งานนี้ได้มีระเบียบ อันนำมาซึ่งวินัยและสมรรถภาพ สมาคมซึ่งมีสมาชิกน้อยกว่าผู้ร่วมงาน คราวนี้ต้องมีกรรมการฉันทา ผู้ร่วมงานคราวนี้ซึ่งมีจำนวนมาก ก็ยังต้องมีองค์การบัญชาการฉันทานั้น เมื่อองค์การรับใช้ชาติจำเป็นที่จะต้องมีขึ้นดังกล่าแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องมีนามสำหรับในการนี้ หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนชาวไทยอยู่ในต่างประเทศได้รับความรับรองตลอดมา ก็มีความจำเป็นที่จะต้องเรียกองค์การ และผู้ร่วมงานในต่างประเทศ

ว่า “เสรีไทย” เพราะเวลานั้นต่างประเทศเข้าใจว่าประเทศไทยอยู่ภายใต้การครอบครองของญี่ปุ่น เสรีไทยไม่ใช่ผู้ที่อยู่ใต้ครอบครองของญี่ปุ่น ความหมายก็คือ ไทยที่เป็นเสรีหรือไทยทั้งหลายที่ต้องการให้ประเทศของตนเป็นอิสระ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ต่างประเทศรับรองการกระทำของผู้ที่อยู่ในประเทศ หาใช่คณะหรือพรรคการเมืองไม่ ส่วนองค์การต่อต้านภายในประเทศนั้น ในชั้นเดิมไม่มีชื่อเรียกองค์การว่าอย่างไร การชักชวนให้ร่วมตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2484 เป็นต้นมา ก็ชวนเพื่อต่อต้านญี่ปุ่นให้พ้นไปจากประเทศ และเมื่อองค์การภายใน และภายนอกประเทศได้ติดต่อกันแล้ว ในชั้นหลังสาส์นที่เจ้าหน้าที่ต่างประเทศมีมายังข้าพเจ้า เรียกขานองค์การที่เราร่วมงานระหว่างคนไทยทั้งภายในและภายนอกนี้ว่า ขบวนการเสรีไทย เป็นนามสมญาที่ควรยอมรับ ข้าพเจ้าก็ได้ถือเอานามนี้โต้ตอบกับต่างประเทศ โดยใช้นามองค์การว่า ขบวนการเสรีไทย ซึ่งเราทั้งหลายก็จะเห็นได้ชัดอีกว่าไม่ใช่เรื่องคณะพรรคการเมือง

วัตถุประสงค์ของเราที่ทำงานคราวนี้ มีจำกัดดังกล่าไปแล้ว และมีเงื่อนไขเวลาสิ้นสุดแล้ว กล่าวคือ เมื่อสภาพการณ์เรียบร้อยแล้ว องค์การเหล่านี้ก็จะเลิก และสิ่งซึ่งจะเหลืออยู่ในความทรงจำของเราทั้งหลายก็คือ มิตรภาพอันดีในทางส่วนตัวที่เราได้ร่วมรับใช้ชาติด้วยกันมา โดยปราศจากความคิดที่จะเปลี่ยนสภาพองค์การเหล่านี้ให้เป็นคณะหรือพรรคการเมือง และเพราะเหตุที่การกระทำคราวนี้เป็นการสนองคุณชาติ ผู้ใดจะรับราชการตำแหน่งใดหรือไม่ นั่นจึงเป็นไปตามความสามารถตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนเหมือนดังคนไทยอื่นทั้งหลาย เราพึงพอใจด้วยความระลึกและ

ความภูมิใจว่า เราได้ปฏิบัติหน้าที่ ที่เกิดมาเป็นคนไทย จริงอยู่ในระหว่างสละสวางให้สภาพของประเทศกลับเข้าสู่สภาพเดิม ได้มีผู้ร่วมงานคราวนี้บางคนรับตำแหน่งในราชการ แต่ทั้งนี้ขอให้เข้าใจว่า บุคคลเหล่านี้เข้ารับหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายโดยพระบรมราชโองการให้ปฏิบัติ หรือนัยหนึ่งเป็นการปฏิบัติตามคำสั่ง เพื่อจัดการเรื่องที่ยังเกี่ยวข้องกับนานาประเทศ ให้เสร็จสิ้นไปเท่านั้น หาใช่เป็นการเอาตำแหน่งราชการมาเป็นรางวัลไม่

ผู้ที่ได้ร่วมงานกับข้าพเจ้าคราวนี้ถือว่าทำหน้าที่เป็นผู้รับใช้ชาติมิได้ถือว่าเป็นผู้กู้ชาติ การกู้ชาติเป็นการกระทำของไทยทั้งปวง ซึ่งแม้ผู้ไม่ได้ร่วมองค์การนี้โดยตรง ก็ยังมีอีกประมาณ 17 ล้านคนที่ได้กระทำโดยอิสระของตนในการต่อต้าน ด้วยวิถีทางที่เขาเหล่านั้นสามารถทำได้ หรือเอากำลังใจช่วยขับไล่ให้ญี่ปุ่นพ้นไปจากประเทศไทยโดยเร็วก็มี หรือแม้แต่คนไทยที่นั้งอยู่โดยไม่ได้ทำการขัดขวางผู้ต่อต้านญี่ปุ่นหรือผู้รับใช้ชาติ ซึ่งเท่ากับเปิดโอกาสให้ผู้รับใช้ชาติทำการได้สะดวก ฯลฯ เป็นต้น คนไทยทั้งปวงเหล่านี้ทุก ๆ คนร่วมกันทำการกู้ชาติของตนด้วยทั้งสิ้น ส่วนผู้ที่คอยขัดขวางผู้รับใช้ชาติ จะเป็นโดยทางกาย ทางวาจา หรือทางใจนั้น มีบ้างเล็กน้อยเป็นธรรมดา แต่เขาเหล่านั้นโดยทางพฤตินัย ไม่ใช่คนไทย เพราะการกระทำของเขาเหล่านั้นไม่ใช่การกระทำของคนที่เป็นคนไทย เขามีสัญชาติไทยแต่เพียงนิตินัย คือเป็นคนไทยเพราะกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

ข้าพเจ้าจึงกล่าวได้ในนามของสหายทั้งหลายว่า ราษฎรทั้งปวงประมาณ 17 ล้านคน ที่เป็นคนไทย ทั้งโดยนิตินัย และ

พุดตินัยนั่นเอง เป็นผู้กู้ชาติไทย ฉะนั้น ผู้ซึ่งข้าพเจ้าจะต้องขอบคุณ
อย่างสูงยิ่งก่อนอื่น ก็คือ คนไทยทั้งปวงนี้

ในส่วนผู้ที่ร่วมงานกับข้าพเจ้าในการรับใช้ชาติ ข้าพเจ้า
ขอขอบใจ หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช และขอบใจคนไทย
ในสหรัฐอเมริกา คนไทยในอังกฤษ คนไทยในจักรภพของอังกฤษ
และคนไทยในประเทศจีน ผู้ที่ได้ช่วยเหลือกิจการอยู่ใน
ต่างประเทศ

ส่วนภายในประเทศ ข้าพเจ้าขอขอบใจหัวหน้าผู้ใหญ่
ในกองบัญชาการ คือ นายทวี บุญยเกตุ พลตำรวจเอกอดุล
อดุลเดชจรัส พลเรือตรีสังวร สุวรรณชีพ นายดิเรก ชัยนาม
พลโทชิต มั่นศิลป์ สืบชาติโยธารักษ์ นาวาเอกหลวงศุภชลาศัย ซึ่งได้
เป็นหัวหน้าบัญชาการในการต่อต้านให้ดำเนินไปด้วยดี”

บทที่หก

หลังจากที่ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ได้รับการแต่งตั้งเป็น
นายกรัฐมนตรี จึงได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมสงคราม
เพื่อป้องกันมิให้สัมพันธมิตร นำตัว จอมพล ป. และบริวารซึ่ง
ฝึกฝึกับรัฐบาลทหารญี่ปุ่นไปดำเนินคดียังต่างประเทศ ซึ่งอาจถูก
ประหารชีวิตโดยการแขวนคอ เช่นเดียวกับแม่ทัพนายกอง
ของเยอรมัน หรือนายกรัฐมนตรีโตโจ ของญี่ปุ่นได้ รัฐบาลไทย
ได้ออก พรบ.อาชญาสงคราม พ.ศ.2488 ดำเนินคดีกับจอมพล ป.
พิบูลสงคราม และพวก รายละเอียดปรากฏตาม สำเนาคำฟ้อง
สำเนาคำให้การจำเลย และคำพิพากษาของศาลฎีกา (ซึ่งทำหน้าที่
ศาลอาชญากรรมสงคราม) ดังนี้

(สำเนาคำฟ้อง)

ศาลฎีกา

วันที่ 12 มกราคม พุทธศักราช 2489

ความอาญา

ระหว่าง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรม
สงคราม (พระยาอรรถกรกรมมนต์ดี) โจทก์

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จำเลย

ฐานความผิดอาชญากรรมสงคราม

ซึ่งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม

ได้สอบสวนแล้ว

ข้าพเจ้าคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามโจทก์ ขอยื่นฟ้อง (1) จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จำเลย ตั้งบ้านเรือน อยู่ที่ตำบลหลักสี่ อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย มีข้อความที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ 1. เมื่อเดือนกันยายน พุทธศักราช 2482 ผู้คุมอำนาจปกครองประเทศเยอรมันในระบอบเผด็จการ ได้ใช้กำลังทหารเข้าทำสงครามรุกรานประเทศโปแลนด์ และประเทศอื่นๆ ก่อให้เกิดสงครามขึ้นในยุโรป สงครามนี้ต่อมาได้แผ่ไพศาล กลายสภาพเป็นสงครามโลก ระหว่างกลุ่มประเทศที่นิยมนโยบายการใช้อำนาจและการทำสงครามรุกราน มีประเทศเยอรมันนี อิตาลี และญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งเรียกกันว่า ประเทศอักษะฝ่ายหนึ่ง กับกลุ่มประเทศซึ่งต่อต้านการรุกราน มีบริเตนใหญ่ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต และจีน เป็นต้น ซึ่งเรียกว่า สหประชาชาติฝ่ายหนึ่ง ส่วนประเทศญี่ปุ่นนั้น ได้ส่งทหารเข้าทำการรุกรานประเทศจีนอยู่ก่อนเริ่มสงครามในยุโรปแล้ว ครั้นในปี พ.ศ.2482-2484 ได้เคลื่อนกำลังทหารลงมาทางภาคใต้ของเอเชีย เข้ามาในประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส และต่อมาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 ได้ส่งกำลังทหารเข้าโจมตีอ่าวเพิล เกาะฟิลิปปินส์ และเข้ารุกรานราชอาณาจักรไทย ผ่านไปตีแหลมมลายู และประเทศพม่าเป็นลำดับ เปิดฉากสงครามขึ้นทางด้านตะวันออกไกล และมหาสมุทรแปซิฟิก โดยประกาศสงครามกับบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกาให้ชื่อว่า สงครามมหาเอเชียบูรพา และโฆษณาอวดอ้างว่าเพื่อสถาปนาวงศ์ไพบูลย์ขึ้นสำหรับชาวเอเชีย

ข้อ 2. ส่วนประเทศไทยนั้น ประชาชนชาวไทยเป็นผู้มีนิสัยรักสงบ ไม่มีเจตน์จำนงจะทำสงครามรุกรานประเทศใด และมีได้นิยมในนโยบาย และการกระทำของผู้ทำสงครามรุกราน เมื่อสงครามยุโรปเกิดขึ้น และมีท่าทีจะลุกลามมาทางทวีปเอเชีย ประเทศไทยได้มีนโยบายแน่วแน่ ในอันที่จะรักษาความเป็นกลางเคร่งครัด และเตรียมพร้อมที่จะต่อสู้ผู้รุกราน ซึ่งละเมิดความเป็นกลางในทุกวิถีทาง ถึงแก่ได้ตราพระราชบัญญัติกำหนดหน้าที่ของคนไทยในเวลารบ พุทธศักราช 2484 ขึ้นไว้ ฉะนั้นในวันที่ญี่ปุ่นได้ยกพลเข้ารุกรานราชอาณาจักรไทยดังกล่าวในข้อ 1. บรรดาทหาร ตำรวจและราษฎรไทยจึงได้ร่วมมือกันทำการต้านทานอย่างเข้มแข็ง

ข้อ 3. เลย์ในคดีนี้ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกันมาตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2481 ถึงวันที่ 26 กรกฎาคม 2487 ในระหว่างนั้นจำเลยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ อีกหลายกระทรวง และจำเลยมีตำแหน่งหน้าที่สูงสุด อันเทียบเท่ากับตำแหน่งแม่ทัพใหญ่ตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช 2457 อีกด้วย จำเลยเป็นผู้มีอุปนิสัยใฝ่สูง และมีความปรารถนาอันแรงกล้า ที่จะคุมอำนาจบริหารราชการแผ่นดินไว้ในมือตนโดยเด็ดขาด จำเลยนิยมลัทธิการปกครองแบบเผด็จการ และลัทธิชาตินิยมอย่างรุนแรง ตลอดถึงการทำสงครามรุกราน โดยเป็นลัทธิการกระทำที่เปิดโอกาส และช่องทางเพื่อที่จะเพิ่มพูนอำนาจวาสนาให้แก่บุคคลผู้มีความปรารถนา และอยู่ในฐานะเช่นจำเลยได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นตั้งแต่วันที่ญี่ปุ่นได้เริ่มกระทำการสงครามรุกราน ในภาค

อาเซียนดังกล่าวแล้ว จำเลยนี้จึงได้ประกอบอาชญากรรมสงครามขึ้น โดยลำพังตนเองบ้าง สมคบกับผู้อื่นบ้าง ต่างกรรมต่างวาระกัน เป็นความผิดกฎหมายหลายบทหลายกระทงดังกล่าวต่อไปนี้

ก. ในระหว่างเวลาตั้งแต่ 5 มกราคม 2484 จนถึงวันที่ จำเลยพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เวลากลางวันและกลางคืน จำเลยได้กระทำการต่าง ๆ โดยสมัครใจเข้าร่วมสงครามกับประเทศ ญี่ปุ่น และกองทัพญี่ปุ่นผู้ทำสงครามรุกราน กล่าวคือ

(1) จำเลยได้สมคบกับพวกซึ่งยังมิได้ฟ้องทำความตกลง กับญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2484 ที่จะร่วมเป็นพันธมิตรกับ ญี่ปุ่นทั้งการรุกราน และการป้องกัน และในวันที่ 14 ธันวาคม 2484 ได้ทำสัญญาตกลงมีใจความว่ากองทัพญี่ปุ่นและกองทัพไทย จะทำการร่วมยุทธต่อกองทัพข้าศึกในพม่า โดยแบ่งหน้าที่ปฏิบัติ ดังปรากฏความละเอียดในเอกสารหมาย ก. และ ข. ท้ายฟ้อง

เหตุเกิดที่ในทำเนียบนายกรัฐมนตรี กองบัญชาการทหาร สูงสุด ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร

(2) จำเลยได้สมคบกับพวกซึ่งยังมิได้ฟ้อง ทำกติกา สัญญาพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่น ไทยกับญี่ปุ่น ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2484 มีใจความว่า ภาคีสัญญาแต่ละฝ่ายจะช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันในการการเมือง การเศรษฐกิจ และการทหาร เมื่อ ภาคีสักฝ่ายหนึ่งมีกรณีขัดแย้งกันทางอาวุธกับประเทศภายนอก ซึ่ง มีหนังสือแลกเปลี่ยนกับข้อกำหนดความเข้าใจกัน ดังปรากฏ ความละเอียดในเอกสารหมาย ค. ง. จ. ท้ายฟ้อง เหตุเกิดใน วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตำบลพระบรมมหาราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

(3) จำเลยได้สมคบกับพวกที่ยังไม่ได้ฟ้อง ประกาศสงครามแก่บริเตนใหญ่ สหรัฐอเมริกา โดยจัดทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 25 มกราคม 2485 และทำคำสั่งแห่งการณของรัฐบาลลงวันเดียวกันประกอบอ้างเหตุที่ประเทศไทย ได้ประกาศสงครามดังกล่าวแล้ว ดังปรากฏความละเอียดในเอกสารหมายเลข 2 และ ข. ท้ายฟ้อง เหตุเกิดที่ท่าเทียบนายกรัฐมนตรี ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต และกระทรวงการต่างประเทศ ตำบลพระบรมมหาราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

(4) จำเลยได้สมคบกับพลโทจรัญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ กับพวกซึ่งโจทก์ยังไม่ได้ฟ้อง ส่งกำลังทหารเข้าทำสงครามรุกรานกับญี่ปุ่น โดยให้พลโทจรัญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ เป็นแม่ทัพพาทัพให้มีหน้าที่นำกองทัพอไทยเข้ารุกรานภูมิภาคฉาน ในเขตสหรัฐไทยเดิม ซึ่งเป็นดินแดนของจักรวรรดิบริติช เพื่อยึดไว้ในครอบครอง และเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2484 และวันต่อๆ มาจนถึงเดือนกรกฎาคม 2485 พลโทจรัญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ ได้เคลื่อนกองทัพอไทยรุกเข้าภูมิภาคฉาน ทำสงครามกับทหารของสหประชาชาติ และยึดดินแดนดังกล่าวแล้วไว้ในครอบครอง เหตุเกิดที่กองบัญชาการทหารสูงสุด ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร และที่จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และสหรัฐไทยเดิม

ข. จำเลยได้กระทำการโฆษณาด้วยตนเอง และโดยสมคบกับบุคคลอื่น และใช้ให้บุคคลอื่นโฆษณาชักชวนด้วยประการต่างๆ

ให้บุคคลเห็นดีเห็นชอบในการกระทำของประเทศญี่ปุ่นผู้กระทำ
สงครามรุกรานหลายครั้งหลายหน กล่าวคือ

(1) ในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2484 และวันที่ 3 ธันวาคม
2484 เวลากลางวัน จำเลยได้กล่าวในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
ชักจูงโดยอุบายด้วยประการต่างๆ ให้รัฐมนตรีเห็นดีเห็นชอบด้วย
กับความคิดความเห็นของจำเลย ในการที่จะให้ประเทศไทยเข้า
ร่วมทำสงครามเข้าข้างประเทศญี่ปุ่น โดยจำเลยได้อ้างเหตุ
จูงใจเป็นใจความว่า ถ้าเข้ากับญี่ปุ่นรบอังกฤษจะเสียหายน้อยกว่า
และถ้ารบชนะจะได้ดินแดนที่เสียไปกลับคืนมาอีกด้วย ข้อ
ความละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี 2 ฉบับ
ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ช. และ ฉ. เหตุเกิดที่ตึก
ประชุมคณะรัฐมนตรี ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร

(2) ในระหว่างวันที่ 2 ธันวาคม 2484 กับวันที่ 20
ธันวาคม 2484 เวลากลางวัน และกลางคืน จำเลยได้โฆษณา
คำปราศรัยแก่ประชาชนชาวไทยโดยทางวิทยุกระจายเสียง และให้
บุคคลอื่นโฆษณาคำปราศรัยแก่ประชาชนนั้นโดยทางเอกสาร และ
หนังสือพิมพ์ออกโฆษณาในประเทศไทย กล่าวถึงการที่ได้ทำความ
ตกลงกับรัฐบาลญี่ปุ่นยอมร่วมในทางการทหารทั้งการรุก และการ
รับนั้นว่ามีแต่ทางที่จะนำความดีเป็นประโยชน์ไป และความ
สมบูรณ์มาสู่เราทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น สำหรับตัวจำเลยเองสมัครใจ
แน่วแน่ในอันที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้น แม้ถึงหากจะต้องใช้กำลัง
เข้าทำการรบ จำเลยก็จะรบ และจะเป็นอย่างไรก็จะรบ รบตลอดไป
จนกว่าจะนำสันติสุขมาสู่ชาติ และจำเลยได้กล่าวต่อไปเป็นใจความ
ว่า ประเทศญี่ปุ่นควรเป็นที่นับถือ และไว้วางใจ เพราะแต่เดิมา

ญี่ปุ่นไม่เคยทำความเจ็บช้ำน้ำใจ ตรงกันข้าม กลับเป็นผู้ใกล้ชิด ให้ได้ดินแดนคืนมา ฝ่ายชาติอังกฤษ ฝรั่งเศสนั้น เราต้องเสียดินแดนให้ไป จำเลยได้ยกตัวอย่าง และพยายามเทียบเคียงให้เห็นว่าญี่ปุ่นซื่อสัตย์ต่อไทย และชักชวนให้ประชาชนดำเนินตามนโยบายผูกมิตรกับญี่ปุ่น และให้ทหาร ตำรวจ เต็มใจร่วมสนมรบกับกองทัพญี่ปุ่นต่อไปด้วย ดังปรากฏความละเอียดตามเอกสารท้ายฟ้องหมาย ต. เหตุเกิดที่ทำเนียบนายกรัฐมนตรี ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต ที่สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน และที่กรมโฆษณาการ ตำบลชนะสงคราม อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

(3) ในระหว่างวันที่ 30 ธันวาคม 2484 ถึงวันที่ 24 มิถุนายน 2487 เวลากลางวันและกลางคืน จำเลยได้กระทำเอง และใช้ให้คนอื่นกระทำการโฆษณา ซึ่งสุนทรพจน์ของจำเลยทางวิทยุกระจายเสียงและทางเอกสาร และหนังสือพิมพ์ออกโฆษณาในประเทศไทย กล่าวถึงการที่ได้ทำกติกาสัญญาพันธมิตร ระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2484 เป็นใจความว่า โดยกติกาสัญญาพันธมิตรนี้ ทหารไทยกับทหารญี่ปุ่นจะได้ร่วมมือกัน กระทำการสู้รบเพื่อเกียรติศักดิ์ของเอเชีย และเพราะเหตุที่รำลึกอยู่เสมอว่า ญี่ปุ่นเป็นมิตรที่ดีมิได้เคยเบียดเบียนไทย จำเลยว่า จำเลยมีความไว้วางใจในชาวญี่ปุ่น จำเลยเชื่อมั่นว่า ประวัติศาสตร์จะดำเนินตามแนวเดิมอยู่เสมอ จำเลยได้ทุ่มเทความเชื่อถือนของจำเลยไว้ในหัวใจของชาวญี่ปุ่น ซึ่งประกอบด้วยภูมิธรรมอันสูงและเชื่อมั่นว่า การตัดสินใจของจำเลยครั้งนี้เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง จำเลยได้กล่าวยกย่องว่า ทหารญี่ปุ่นอยู่ใน

ประเทศไทยอยู่ในระเบียบวินัยอันดียิ่ง ชาวไทยได้แสดงไมตรีจิตต้อนรับเป็นอย่างดีทุกแห่ง ทหารไทยก็อ้อมเอิบไปด้วยความหวังที่จะร่วมรบกับทหารญี่ปุ่น ในการรบเพื่อเกียรติศักดิ์ของอาเซีย จำเลยได้กล่าวต่อไปในใจความที่จะชักชวนชาวอินเดีย และชาวพม่าในประเทศไทย ให้เห็นดีเห็นชอบกับการกระทำของประเทศไทยด้วย ปรากฏความละเอียดตามเอกสารท้ายฟ้อง หมาย ค. และเหตุเกิดตำบลเดียวกับความผิดที่กล่าวในข้อ (1)

(4) ในระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2484 กับวันที่ 31 ธันวาคม 2485 เวลากลางวันและเวลากลางคืน จำเลยได้กระทำเอง และใช้ให้บุคคลอื่นกระทำการโฆษณาสาส์นส่วนตัวของจำเลยถึงจอมพลเจียงไคเช็คประมุขแห่งประเทศจีน โดยทางวิทยุกระจายเสียง และโดยลงในหนังสือพิมพ์ที่ออกในประเทศไทยตลอดมา มีใจความยกย่องชาติญี่ปุ่น และชักชวนให้เห็นดีเห็นชอบในการกระทำสงครามของญี่ปุ่นว่า ญี่ปุ่นทำด้วยเจตนาดีต่อชาวอาเซียด้วยกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ และจำเลยได้ชักชวนให้จอมพลเจียงไคเช็คทำความเข้าใจ และปรองดองกับญี่ปุ่นเสียแล้ว เข้ามาร่วมงานกู้เกียรติของอาเซียเท่านั้น ข้อความละเอียดปรากฏตามเอกสารท้ายฟ้อง หมาย ก. เหตุเกิดตำบลเดียวกับความผิดที่กล่าวใน (1)

(5) ในระหว่างวันที่ 2 กรกฎาคม 2486 กับวันที่ 21 กรกฎาคม 2486 เวลากลางวันและกลางคืน จำเลยได้กระทำเอง และใช้ให้บุคคลอื่นกระทำการโฆษณาบทประพันธ์ของจำเลยชื่อ “ใครจะชนะสงครามคราวนี้” ซึ่งจำเลยใช้ชื่อผู้ประพันธ์ว่า “สามัคคีไทย” โดยทางวิทยุกระจายเสียงและโฆษณาใน

หนังสือพิมพ์ออกในประเทศไทยมีใจความว่า อังกฤษปล้นเอาดินแดนไป แต่ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายยกดินแดนให้ไทย ญี่ปุ่นจึงเป็นมหามิตรโดยแท้ และจำเลยพยายามชักชวนให้เห็นว่าฝ่ายอักษะคือเยอรมัน และญี่ปุ่น อิตาลีจะต้องชนะสงคราม โดยจำเลยอ้างเหตุผลพิสูจน์ยืนยันให้เห็นว่า ฝ่ายรุกจะต้องใช้กำลังมากกว่าข้าศึกตั้งสามเท่าจึงจะไล่ข้าศึกได้ อังกฤษ อเมริกา รัสเซีย รวมกันมีพลเมืองไม่เกิน 250 ล้านคนฝ่ายอักษะ เยอรมัน ญี่ปุ่น อิตาลี รวมกันมีพลเมือง 260 ล้านคน อังกฤษเป็นฝ่ายรับในยุโรปและเอเชียก็ยั้งหนี้ยและยอมแพ้งจนหมดสิ้น อย่างนี้ฝ่ายอังกฤษ อเมริกา รัสเซียจะเข้าตีได้อย่างไร จำเลยสรุปว่าใครจะชนะสงครามคราวนี้ไม่ได้ นอกจากฝ่ายอักษะประเทศ ดังปรากฏ ความละเอียดตามเอกสารท้ายฟ้องหมาย ท. เหตุเกิดแห่งเดียวกับความผิดที่กล่าวใน (1)

(6) ในระหว่างวันที่ 16 กรกฎาคม 2486 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2486 เวลากลางวันและเวลากลางคืน จำเลยได้กระทำเองและใช้ให้ผู้อื่นกระทำการโฆษณาบทประพันธ์ของจำเลยชื่อ “วิจารณ์สงครามวันนี้” ซึ่งจำเลยใช้ชื่อผู้ประพันธ์ว่า “สามัคคีไทย” โดยทางวิทยุกระจายเสียง และโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ออกในประเทศไทยรายวัน และรายคาบหลายฉบับมีใจความว่า ในเวลานี้วิทยุของฝ่ายอังกฤษกำลังล่าพองด้วยชัยชนะขนานใหญ่ ทุกสถานีทุกวันทุกเวลา มีแต่ข่าวอังกฤษกับพรรคพวกได้ยกพลขึ้นเกาะซิดีลีและชนะแล้ว ยิ่งกว่านั้นอังกฤษ และพรรคพวกได้ลงมติการขึ้นบกซิดีลีนี้ ซึ่งแม้ยังไม่สำเร็จ และเชื่อว่าในไม่ช้านี้ต้องถอยกลับไปที่ดินเกินนั้นว่า อังกฤษกับพวกรบเพื่อทำเป็นข่าวชวนเชื่อ ผิดกับฝ่าย

อักษะซึ่งรบแล้ว เอาปารีส สิงคโปร์ และขับไล่อังกฤษกับพวกให้ยอมแพ้จริงๆ แล้วโฆษณาเพียงเล็กน้อย วิธีรบเพื่อเป็นข่าวโฆษณาของอังกฤษนั้นสำเร็จได้เสมอ แต่จะรบเพื่อชิงชัยชนะคงไม่ได้แน่นอน อังกฤษหวังนิดเดียวพอเป็นสาเหตุให้พูดคำว่าชนะที่นั่นชนะที่นี่พอแล้ว โดยจะให้เห็นว่าตนจะชนะสงครามเด็ดขาด แล้วจะได้มาช่วยอังกฤษกับพวกรบ สมมุติว่าอังกฤษกับพวกยึดเกาะซิชิลีได้ ต้องใช้เวลาเตรียมการนานตั้งสองปีกว่า ถ้าตีปารีสคืนได้ จะต้องใช้เวลาเตรียมการอีกก็สิบปี และจะเอากำลังมาจากไหน เพราะเพียงตีเกาะซิชิลี ก็ระดมกำลังมาหมดแล้ว จำเลยว่ามันไม่เห็นทางจะทำได้เลย ยิ่งจะไปถึงนครเบอร์ลินด้วย จะต้องใช้กำลังอีกก็แสนเท่าของการตีเกาะซิชิลี ฯลฯ ในที่สุดจำเลยสรุปว่า การรบคราวนี้เป็น การต่อสู้ระหว่างพวกนักรบ ได้แก่ ฝ่ายอักษะกับพวกพ่อค้า ได้แก่ ฝ่ายอังกฤษกับพวก ซึ่งฝ่ายอักษะจะต้องชนะในที่สุด ปรากฏความละเอียดตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 3 เหตุเกิดแห่งเดียวกับความผิดที่กล่าวใน (1)

ข้อ 4 โดยเหตุที่อาชญากรรมสงครามเป็นภัยอันร้ายแรงต่อความสงบของโลก เป็นเหตุให้มนุษย์ต้องสูญเสียชีวิต และร่างกายตลอดจนทรัพย์สินสมบัติเหลือที่จะพรรณาคำนวณได้ โดยเฉพาะประเทศไทยนอกจากประชาชนต้องสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินสมบัติไปมากมาย เช่นเดียวกันแล้ว ผลสุดท้ายรัฐบาล และประชาชนชาวไทยต้องรับผิดชอบต่อประเทศที่ถูกรุกรานอย่างมากมาย ทั้งการเศรษฐกิจ การเมืองของประเทศต้องตกอยู่ในฐานะลำบาก ยุ่งยาก และเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของชาติอีกด้วย เมื่อสงครามสงบลงแล้ว ปรากฏว่าแทบทุกประเทศได้ดำเนินคดีเกี่ยวกับอาชญากรรม

สงครามสำหรับประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามพุทธศักราช พ.ศ.2488 ขึ้น ให้โจทก์เป็นผู้สอบสวนสืบสวนและฟ้องคดี โจทก์จึงได้ทำการจับจำเลย และได้ทำการสอบสวนการกระทำผิดของจำเลยแล้ว จำเลยให้การภาคเสธ คดีมีมูลความผิดหลายกระทง ดังได้กล่าวแล้วในข้อ 5 ส่วนจำเลยได้สมคบกับผู้อื่นกระทำความผิดมีอีกบางกรณี ซึ่งให้การสอบสวนเสร็จสิ้น ปรากฏว่าคดีมีมูล โจทก์จะได้ฟ้องเพิ่มเติมต่อไป ระหว่างสอบสวน จำเลยถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2488 ตลอดมา และศาลนี้ได้สั่งขังจำเลยไว้ตามคำสั่งที่ พ.1/2488 ตลอดมาจนถึงวันฟ้อง ขอศาลได้โปรดเบิกตัวจำเลยมาพิจารณาต่อไป

คำขอท้ายฟ้องอาญา

การที่จำเลยได้กระทำตามข้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องนั้น ข้าพเจ้าถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย และบทมาตรานี้ คือ พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พุทธศักราช 2488 มาตรา 3(1) และ (4) มาตรา 9 ประกอบด้วยกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 63-64 และ 71 ขอได้พิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยตามกฎหมายและขอศาลได้สั่งริบทรัพย์สินสมบัติส่วนตัวของจำเลยทั้งสิ้น กับขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนสิทธิออกเสียงตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งมีกำหนด 12 ปี นับแต่วันพ้นโทษในคดีนี้ด้วย

ข้าพเจ้าได้ยื่นสำเนาคำฟ้องโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วยหนึ่งฉบับ

(ลงชื่อ) พระยาอรรณกรมมณุตติ โจทก์

คำฟ้องฉบับนี้ ข้าพเจ้าร้อยตำรวจเอกชมพู อรรถจินดา
กรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามเป็นผู้เรียง

(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอกชมพู อรรถจินดา ผู้เรียง

คำฟ้องฉบับนี้ ข้าพเจ้านายโชติ วิรัชนนท์ ตำแหน่ง
ประจำสำนักงานคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรม
สงครามเป็นผู้เขียนหรือพิมพ์

(ลงชื่อ) นายโชติ วิรัชนนท์ ผู้เขียนหรือพิมพ์

(สำเนาคำให้การของจำเลย)

คดีดำหมายเลขที่ 2/2489

ศาลฎีกา

วันที่ 18 เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2489

ความอาญา

ระหว่าง

คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม โจทก์

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จำเลย

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เกิดปีระกา อายุ 48 ปี ตั้งบ้านเรือน
อยู่หลักสี่ อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

ขอให้การตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ 1. จำเลยปฏิเสธว่า ไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องของ
โจทก์ข้อใดเลย

ข้อ 2. ฟ้องโจทก์ข้อ 3. เริ่มต้นด้วยข้อความโฆษณาชวนเชื่อในเรื่องที่ไม่มีมูลความจริงเลย กล่าวคือ

ก. ความจริง จำเลยได้รับตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ได้รับตำแหน่ง ผู้บัญชาการทหารเรือพิเศษ ผู้บัญชาการทหารอากาศพิเศษ อันเป็นตำแหน่งกิตติมศักดิ์ จำเลย บริหารราชการแผ่นดินไปตามกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้วยความเห็นดีของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และของ คณะรัฐมนตรี และด้วยความไว้วางใจของสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนประชาชนพลเมือง โจทก์กลับกล่าวหาว่าจำเลยไฝสูง และมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะกุมอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน ไว้ในมืออย่างเด็ดขาด ดังนั้นก็เท่ากับโจทก์ประณามรัฐมนตรีทั้งคณะ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองประเภทว่านิยมยินยอม ให้ จำเลยเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินอย่างเด็ดขาดแต่ผู้เดียว

ข. จำเลยเป็นหัวแรงคนหนึ่ง ในการเปลี่ยนแปลง การปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ต่อมาเมื่อสภาผู้แทนราษฎรตามระบอบประชาธิปไตยถูกปิด จำเลยเป็นหัวแรงในการ ยึดอำนาจผู้ละเมิดรัฐธรรมนูญ และฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตย กลับมาอีกใน พ.ศ.2476 และต่อมาในเดือนตุลาคมปีเดียวกันนั้น บุคคลคณะหนึ่งได้ยกทัพมาประชิดพระนคร เพื่อคุกคามการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย คณะนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของ ชาติได้ยกนี้ว่าเป็นเอกฉันท์ แต่งตั้งให้จำเลยเป็นผู้บัญชาการทหาร ออกทำการขัดขวางการคุกคามนั้นเป็นผลสำเร็จ ให้การปกครอง ประชาธิปไตยยืนยงอยู่ได้ ต่อมา จำเลยได้เสี่ยงชีวิตเพื่อ

ประชาธิปไตยมาหลายครั้งหลายหนเห็นปานนี้ และจำเลยยังได้เป็นผู้ดำริเริ่มสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยขึ้น โจทก์ก็กลับกล่าวหาว่า จำเลยนิยมการปกครองระบอบเผด็จการ รัฐบาลที่จำเลยเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ทำสนธิสัญญาไม่รุกรานกับฝรั่งเศส และอังกฤษ และทำสนธิสัญญากับญี่ปุ่น ให้เขาเคารพเอกราชและอธิปไตยของไทย โจทก์ก็กลับหาว่าจำเลยนิยมลัทธิชาตินิยม และทำการสงครามรุกราน

ค. จำเลยเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด และมีศเป็นจอมพลอยู่ก่อนแล้วก่อนวันที่ 8 ธันวาคม 2484 โจทก์ยังกลับหาว่า จำเลยสมัครใจเข้าร่วมสงครามกับญี่ปุ่น เพื่อหาช่องทางเพิ่มพูนอำนาจวาสนาอีก ทั้งๆ ที่โจทก์ก็มีได้กล้ายืนยัน ญีปุ่นซึ่งโจทก์อ้างว่าเป็นผู้เผด็จการและผู้รุกรานนั้น จะแบ่งเฉลี่ยอำนาจวาสนาอันใดให้จำเลยใช้เป็นผู้แข่งขันกับเขานีก ฟ้องโจทก์จึงเลื่อนลอยคลุมเครือยิ่งนัก

ข้อ 3. จำเลยตระหนักแน่มานานแล้วว่า สงครามโลกครั้งที่ 2 น่าจะระเบิดขึ้น และลุกลามมาถึงประเทศไทย สงครามนี้จะเป็นสงครามที่คนทั้งประเทศจะต้องต่อต้าน จำเลยจึงได้รับแรงบันดาลใจการทหารให้เข้มแข็ง กำหนดหน้าที่พลเมืองสำหรับต่อต้านให้พลเมืองทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพื่อไม่ให้อาหารขาดแคลน ในยามศึก และสะสมเครื่องอุปโภคบริโภคไว้ในประเทศ การเตรียมการอย่างนี้ จำเป็นที่พลเมืองจะต้องถูกบังคับขึ้นใจอยู่มาก แต่เป็นการเตรียมการรบเพื่อรักษาความเป็นกลาง เพื่อรักษาเอกราชประชาธิปไตยของชาติไทย ทุกคนต้องยอมเสียสละเพื่อการนี้ หาใช่เป็นเรื่องกตัญญูเชิงของลัทธิเผด็จการไม่ และประเทศใน

ระบบประชาธิปไตยทั้งหลาย ก็ได้ให้ทำการเตรียมรบเพื่อป้องกัน
อย่างนี้เหมือนกัน ในบางกรณีพลเมืองของเขาจะต้องแบกภาระ
หนักยิ่งกว่าของเรามาก โดยเฉพาะในการครองชีพ ก็ต้องอดออม
การกินอยู่อย่างแร้นแค้นที่สุด

ข้อ 4. การกระทำที่เป็นจุดหมาย อันโจทก์อาศัยเป็นข้อมูล
ฟ้องก็มีเพียงว่า จำเลยสมัครใจช่วยญี่ปุ่นกระทำความรุกราน แต่
โจทก์กลับนำเอาคำพยานหลักฐานที่สืบความชื่อนี้มายก และเป็น
ข้อกล่าวหาขึ้นอีกหลายข้อหลายสำนวนเพื่อชวนให้หลงเชื่อว่า
จำเลยกระทำความผิดอย่างมากมายหลายกระทง และจำเลยได้
ประสบความยุ่งยากในการต่อสู้คดี ฟ้องอย่างนี้ขัดต่อกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ 5. การกระทำต่าง ๆ ที่โจทก์อ้างว่าเป็นความผิดตาม
ฟ้องนั้น จำเลยขอต่อสู้ว่าไม่ใช่เป็นการกระทำของจำเลย แต่เป็น
การใช้อำนาจอธิปไตยในทางบริหารราชการแผ่นดินโดยชอบด้วย
กฎหมายและรัฐธรรมนูญ เป็นการกระทำของประเทศชาติ

ข้อ 6. จำเลยรับว่า จำเลยเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับ
คณะรัฐมนตรี ในความคิดเห็นเพื่อการกระทำของประเทศชาติตาม
ที่กล่าวใน ข้อ 5. แต่เป็นความคิดเห็นโดยสุจริตใจ เพื่อหวังให้
ประเทศชาติรอดพ้นจากความพินาศล่มจม กล่าวคือในการใช้
ดุลยพินิจตัดสินใจ ในเมื่อประสบเหตุการณ์ ตอนที่กองทัพญี่ปุ่น
เคลื่อนเข้ามายังประเทศไทย เพื่อผ่านไปทำสงครามกับอังกฤษ
และบังคับเร่งเร้าให้ไทยเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายเขา จำเลยตกอยู่ใน
บังคับจำเป็นให้มีทางเลือกได้เพียงสองทางเท่านั้น คือการต่อต้าน
กับญี่ปุ่นในทันทีทางหนึ่ง ประวิงการต่อต้านไปอย่างใจเย็น ตาม

โอกาสสมควรที่จะอำนวยความสะดวกให้นับหนึ่งค่อยต่อต้านไปอย่างเงียบ ๆ หากจำเลยเลือกทางต่อต้านในทันที ป่านนี้ประเทศชาติก็ย่อยยับไปเสียแล้ว เพราะไทยเป็นประเทศเล็กทำอาวุธและเครื่องรบเองไม่ได้ มีอาวุธและเครื่องรบอยู่บ้างก็เป็นของไม่ทันสมัย และมีจำนวนน้อยมาก การเตรียมยังไม่พร้อมสรรพ ไม่มีพันธมิตรช่วยเหลือ หรือให้กำลังรบหรืออาวุธเลย ญี่ปุ่นเป็นมหาอำนาจ มีกองทัพอันมหึมาเข้มแข็ง ทั้งทางบกทางอากาศและทางเรือ อินโดจีนของฝรั่งเศสชาติมหาอำนาจก็ยังยินยอมให้ญี่ปุ่นเคลื่อนพลเข้ามาตามสบายใจ เหตุการณ์ในภายหลังก็แสดงว่า แม้อังกฤษซึ่งเป็นจักรภพที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีราชนาวีเข้มแข็งที่สุดก็ต่อต้านกำลังรบของญี่ปุ่นไม่อยู่ต้องล่าถอยไปถึง 3 ปีกว่า จึงจะตั้งตัวได้ การที่ไทยหักหาญจะต่อต้านญี่ปุ่นในทันที จึงเปรียบเหมือนแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ จำเลยจึงตัดสินใจเลือกเอาที่ผ่อนหนักเป็นเบาไปพลางก่อน แล้วสะสมกำลังวางแผนการต่อต้านอย่างเงียบ ๆ โดยค่อยทำค่อยไป จนเมื่อถูกฝ่ายสัมพันธมิตรตัดกำลังให้อ่อนแอลงแล้ว ไทยจึงจะร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรเข้าขับไล่ญี่ปุ่นให้แตกพ่ายไปในที่สุด จำเลยได้ลงมือต่อต้านขัดขวางการรบของญี่ปุ่นเรื่อยมา แต่มีอุปสรรคนานาประการและผลที่สุด จำเลยต้องออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเสียก่อนที่จะทำการสำเร็จ

การที่จำเลยตัดสินใจเลือกการต่อต้านญี่ปุ่นตามวิธีดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำด้วยความจำเป็น โดยถูกอำนาจบังคับเร่งรัดไม่หยุดหย่อน จำเลยไม่สามารถจะขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงได้ และเป็นการกระทำเพื่อป้องกันเอกราช และอธิปไตยของประเทศไทย ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินสมบัติของพลเมืองไทย

ทั้งประเทศ ป้องกันเกียรติยศของทหารไทยไม่ให้ถูกปลดอาวุธและ
ได้ทำพอสสมควรแก่เหตุ เป็นการกระทำที่ไม่ต้องรับโทษทางอาญา

ข้อ 7. ทางฝ่ายบริหาร ซึ่งจำเลยเป็นนายกรัฐมนตรีได้วาง
โครงการต่อต้านญี่ปุ่นอย่างเงียบ ๆ ไว้ และได้ลงมือต่อต้านเรื่อยมา
อย่างไร จำเลยจะได้แถลงให้ละเอียดให้ศาลทราบในเมื่อเปิดคดี
ฝ่ายจำเลย

ข้อ 8. ผลที่ได้รับเนื่องจากการต่อต้านญี่ปุ่นที่ทางฝ่าย
บริหารซึ่งจำเลยเป็นนายกได้กระทำมาก็คือไทยได้รักษาเอกราช
และอธิปไตยอยู่ได้ตลอดมาจนบัดนี้ ทหารไทยก็ไม่ถูกย้าย
เกียรติยศให้ปลดอาวุธ กรรมย่อมเป็นเครื่องชี้เจตนาว่าทำดี หรือ
ทำชั่ว

ข้อ 9. ฟ้องโจทก์ระบุที่หาว่าจำเลยผิดอย่างเคลือบคลุมไม่
ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ 10. พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม 2488 ที่โจทก์
ฟ้องมีบทบังคับย้อนหลังแต่ศาลจะตีความให้กฎหมายนี้ย้อนหลัง
ไปขัดแย้งต่อบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ได้
มิฉะนั้น พระราชบัญญัตินี้จะตกเป็นโมฆะตามมาตรา 61 แห่ง
รัฐธรรมนูญ การกระทำที่โจทก์ฟ้องกล่าวหาจำเลยในคดีนี้ เป็น
การใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญโดยชอบ จึง
เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม ตามฟ้องของ
โจทก์ไม่ได้

ข้อ 11. การใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน ต้องเป็นไป
ด้วยความไว้วางใจของสภาผู้แทนราษฎร จำเลยและคณะรัฐมนตรี
ของจำเลยได้รับความไว้วางใจตลอดเวลา ที่ใช้อำนาจบริหาร

ราชการแผ่นดิน ในเรื่องที่ถูกกล่าวหาตามฟ้อง สภาผู้แทนราษฎร ไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่จะออกกฎหมายมาแสดง โดยหวังว่า การใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินเช่นนั้น เป็นความผิดทางอาญาโดยเฉพาะคดีนี้ สภาผู้แทนราษฎรที่ออกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามที่โจทก์ฟ้อง ก็เป็นสภาอันเดียวกันที่ได้ให้ความไว้วางใจจำเลย และคณะรัฐมนตรีของจำเลยนั่นเอง จึงเห็นเจตนาอย่างชัดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่บังคับถึงการกระทำที่โจทก์กล่าวหาจำเลย นายหนึ่งยอมเป็นไปไม่ได้ที่สภาผู้แทนราษฎรของชาติไทยจะลบเสียด้วยเท้าอันเป็นสิ่งที่เขียนด้วยมือ

ข้อ 12. ตามฟ้องของโจทก์ ข้อ 4. ที่กล่าวว่าอาชญากรรมสงครามเป็นเหตุให้ประชาชนของชาติต้องสูญสิ้นชีวิต และทรัพย์สินสมบัติไปอย่างมากมาย และต้องรับผิดอย่างหนัก ทั้งทางเศรษฐกิจการเมืองของประเทศต้องตกอยู่ในฐานะยุ่งยาก และเสื่อมเสียเกียรติยศของชาติอีกด้วย จำเลยขอต่อสู้ว่า ถ้าจำเลย และคณะรัฐมนตรีของจำเลย ได้เลือกเอาทางต่อต้านญี่ปุ่นในทันทีแล้วประชาชนจะสูญสิ้น เสียทรัพย์สินสมบัติยิ่งกว่าที่เป็นมาอีกมากมาย บ้านเมืองจะแหลกลาญจนไม่สามารถจะตั้งเป็นเอกราชอธิปไตยได้อีกต่อไป เมื่อเป็นประเทศเอกราชไม่ได้แล้วก็จะหาเกียรติศักดิ์ของชาติไม่ได้เลย ตรงกันข้ามเวลานี้ชาติของเรายังมีเอกราชอธิปไตย คนไทยยังมีเกียรติอันสมบูรณ์

เกี่ยวกับทางเศรษฐกิจการเมือง ความจริงซึ่งไม่อาจจะโต้แย้งได้ ย่อมปรากฏว่า

1. สหรัฐอเมริกาถือว่าไทยไม่ได้ประกาศสงครามกับเขา เพราะเหตุเนื่องมาจากกองทัพญี่ปุ่นเข้ามาอยู่ในประเทศไทย และ

ไม่ใช่กระทำลงด้วยความสมัครใจของประชาชน เขาจึงไม่นำพาต่อการประกาศสงครามนั้น และเขารับรองว่ากองทัพของไทยไม่ได้กระทำการรบกับสัมพันธมิตรจริงๆ เลย และไทยยังได้ตั้งกองทัพต่อต้านพร้อมที่จะต่อต้านญี่ปุ่นอย่างเปิดเผยทันที ในเมื่อฝ่ายสัมพันธมิตรต้องการ

บริเตนใหญ่ก็ไม่ได้บังคับไทยให้ทำสัญญาสันติภาพตามแบบผู้แพ้สงคราม ทั้งนี้ย่อมแสดงโดยปริยายว่าชาติทั้งสองที่กล่าวแล้ว เขาไม่ถือว่า รัฐบาลไทยในขณะที่เกิดเหตุตั้งที่โจทก์ฟ้อง ได้บริหารราชการแผ่นดินไปในทางสมัครใจช่วยญี่ปุ่นทำสงครามรุกราน

2. ในทางเศรษฐกิจ ผลแห่งสงครามทำให้ของแพง นี่ก็เพราะสินค้าไม่มีเข้าประเทศ เราออกธนบัตรให้ญี่ปุ่นเอาไปใช้เกินทุนสำรองมาก และการคมนาคมถูกทำลายย่อยยับจากการโจมตีทางอากาศซึ่งอังกฤษต้องทำเพื่อช่วยชนะ รัฐบาลสมัยจำเลยเป็นนายกรัฐมนตรี ต้องรับผิดชอบเฉพาะในการที่ให้ญี่ปุ่นยืมเงินใช้เท่านั้น แต่ได้กระทำไปด้วยความจำใจ และได้ให้เขาเอาทองคำ เครื่องจักร และสินค้ามาแลกเปลี่ยน เงินส่วนมากที่ญี่ปุ่นยืมไปภายหลังเมื่อจำเลยพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว โดยไม่มีอะไรแลกเปลี่ยน แต่ถ้ารัฐบาลไทยไม่ให้ญี่ปุ่นยืมเงินไปใช้ ญี่ปุ่นก็จะเอาเงินเยันทหารมาใช้ ซึ่งอาจทำให้เกิดผลร้ายยิ่งกว่า เพราะเขาจะต้องเอาออกมาใช้ไม่จำกัดจำนวน ดังมีพยานอยู่ในพม่า มลายู ฟิลิปปินส์ และอื่นๆ การใช้เงินเยันทหารก็หมดค่าเลย เงินบาทของเรายังมีค่าอยู่แม้จะได้ลดลงมากก็ตาม ราษฎรก็ยังซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคในการครองชีพ ไม่ได้แร้นแค้นเหมือนที่อื่น

3. เวลาในประเทศไทยมีราษฎรที่มีที่อยู่อาศัยเพียงพอ มีอาหาร และเครื่องใช้ในการครองชีพพุ่มเพียงพอที่เพื่อนบ้านของเราที่ประสบภัยสงครามคราวนี้ ของเขานั้นบ้านเรือนพังพินาศราษฎรไม่มีที่อยู่อาศัย บางแห่งอาหารการกินขาดแคลนถึงอดตายกัน ชาวต่างประเทศที่เขามาจากดินแดนใกล้เคียงเราต่างพากันยกนิ้วว่า สงครามคราวนี้ทำความเสียหายให้แก่ประเทศไทยน้อยอย่างน้อยอัศจรรย์ นี่แหละคือผลที่ได้รับจากรัฐบาลไทย ซึ่งจำเลยเป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ได้บริหารราชการแผ่นดินชนิดแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ โดยหักโหมเข้าต่อต้านญี่ปุ่นในทันที

4. เกี่ยวกับการเมืองต่างประเทศ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีแห่งคณะรัฐบาล ที่ทำความตกลงเลิกสงครามจนถึงกับมีงานฉลองสันติภาพอย่างมโหฬาร ฟ้องโจทก์ที่กล่าวว่าการเมืองตกอยู่ในฐานะที่ลำบากยุ่งยาก และเสื่อมเสียเกียรติยศของชาติ จึงขัดแย้งกับความจริงอย่างตรงกันข้าม

จึงขอให้ศาลยกฟ้องโจทก์ ปล่อยตัวจำเลย

(ลงชื่อ) พิบูล จำเลย

คำให้การนี้ ทนายจำเลยเป็นผู้เรียงพิมพ์ (เมื่อจบคำให้การ จำเลยรับว่า เป็นคำให้การของตนที่ถูกต้อง)

ต่อมาศาลฎีกา (ซึ่งทำหน้าที่ศาลอาชญากรรมสงคราม) ได้มีคำพิพากษาดังนี้

(สำเนา)

คำพิพากษา

คดีอาชญากรรมสงคราม

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ที่ 24/2489

ศาลฎีกา

วันที่ 23 มีนาคม พุทธศักราช 2489

ความอาญา

ระหว่าง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม (โดยพระยาอรรถกรกรมมณุตติ) โจทก์ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จำเลย

ระหว่าง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม (โดยพันโทหลวงเจริญ เนติศาสตร์) โจทก์ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ที่ 1 นายเพียร ราชธรรมนิเทศ ที่ 2 นายสังข์ พัฒโนทัย ที่ 3 จำเลย

เรื่องหาว่ากระทำความผิดฐานเป็นอาชญากรรมสงคราม

ในสำนวนที่ 1 โจทก์ฟ้องเป็นใจความว่า จำเลยได้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม ต่างกรรมต่างวาระหลายบทหลายกระทง เช่นสมัครใจเข้าร่วมสงครามรุกรานกับญี่ปุ่น โดยร่วมยุทธทางพม่าและด้านเหนือ กับโฆษณาชักชวนให้เห็นชอบในการกระทำความผิดสงครามรุกราน ความผิดหลังสุดที่โจทก์หาว่า จำเลยได้กระทำความผิดเกิดระหว่างวันที่ 16 กรกฎาคม 2486 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2486 ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พุทธศักราช 2488 มาตรา 3(1) มาตรา 9 ประกอบด้วย

กฎหมายลักษณะอาญามาตรา 63-64 และมาตรา 71 กับขอให้
ริบทรัพย์ และเพิกถอนสิทธิการออกเสียงเลือกตั้ง

สำนวนที่ 2 โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสามสมคบกันกระทำ
ผิดต่างกรรมต่างวาระ หลายบทหลายกระทง เช่นโฆษณาชักชวนให้
บุคคลเห็นดี เห็นชอบในการกระทำของผู้ทำสงครามรุกราน ความ
ผิดหลังสุดเกิดเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม ขอให้ลงโทษเช่นเดียวกับ
สำนวนที่ 1

จำเลยที่ 1 และที่ 2 ปฏิเสธความรับผิดชอบ ต่อสู้ว่า กฎหมาย
อาชญากรรมสงครามมี บทบังคับ บังให้มี ผลย้อนหลังขัดแย้งกับ
รัฐธรรมนูญ ฉะนั้นจึงเป็นโมฆะตามรัฐธรรมนูญตามมาตรา 61

จำเลยที่ 3 ต่อสู้ว่า จำเลยไม่มีความผิด อ้างว่า ทำตาม
คำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ศาลได้พิจารณาคดีสองสำนวนนี้รวมกันเพราะกรณีติดต่อกัน
เรื่องเดียวกัน

ศาลฎีกาได้พร้อมกันประชุมปรึกษา เห็นว่าคดีนี้เป็น
ปัญหากฎหมายในเบื้องต้นที่จะต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับการบังคับ
ใช้บทในพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม ศาลนี้เห็นว่า
พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามพุทธศักราช 2488 เฉพาะที่
บัญญัติย้อนหลังในการกระทำก่อนวันใช้พระราชบัญญัติเป็นความ
ผิดตามพระราชบัญญัติด้วยนั้น ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทยมาตรา 14 และเป็นโมฆะตามมาตรา 61 ดังข้อ
ความพิสดารที่ศาลให้บรรยายไว้ในคำพิพากษาของศาลนี้ คดี
อาชญากรรมสงครามที่ 1/2489 ในระหว่างคณะกรรมการ
ตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามโจทก์ พระสารสาสน์พลชั้นธ

จำเลย แล้วการกระทำที่โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองสำนวนได้
กระทำผิดเกิดก่อนวันที่ 11 ตุลาคม 2487 อันเป็นวันที่
พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามได้ออกใช้ทั้งสิ้น เมื่อบทบัญญัติ
ที่โจทก์ฟ้องขอให้เอาผิดแก่จำเลย ศาลนี้ได้วินิจฉัยแล้วว่าเป็นโมฆะ
อันจะลงโทษจำเลยได้ ก็ไม่มีประโยชน์อันใดที่ศาลจะฟัง
คำพยานหลักฐานโจทก์ในเรื่องนี้ต่อไปอีก จึงพิพากษายกฟ้อง
โจทก์เสีย ปล่อยจำเลยทั้งสามพ้นข้อหาไป

ลัดพลีธรรมประคัลภ์

เลขาณิษฐกรรมวิทักษ์

ธรรมบัณฑิต

(สำเนา)

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ที่ 1/2489

ศาลฎีกา

วันที่ 23 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2489

ความอาญา

ระหว่าง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรรม
สงคราม (โดยพันเอกสุวรรณ เพ็ญจันทร์) โจทก์

พันโทพระสารสาสน์พลชั้นท์ (ลอง สุนทานนท์) จำเลย

เรื่อง หาว่ากระทำผิดฐานเป็นอาชญากรรมสงคราม

คดีนี้โจทก์ฟ้องเป็นใจความว่า เมื่อ พ.ศ.2482 สงคราม
ในทวีปยุโรปได้เกิดขึ้น โดยประเทศเยอรมันทำการรุกรานประเทศ
โปแลนด์ จนกระทั่งได้ทำสงครามกับบริเตนใหญ่ ฝรั่งเศส สหรัฐ
อเมริกา และสหภาพโซเวียต เป็นต้น ต่อมาในวันที่ 8 ธันวาคม
2484 ประเทศญี่ปุ่นได้ร่วมกับฝ่ายเยอรมัน ประกาศสงครามกับ
บริเตนใหญ่ และสหรัฐอเมริกา และในวันเดียวกันนี้ ประเทศญี่ปุ่น
ได้ยกกองทัพเข้ารุกรานดินแดนไทย บรรดาทหาร ตำรวจ และ
ราษฎร ได้ร่วมมือกันต่อสู้การรุกรานของญี่ปุ่น แต่ในขณะนั้นได้มี
บุคคลบางคนที่ยินยอมชอบลัทธิเผด็จการที่มักใหญ่ใฝ่สูง ที่เห็นแก่
ประโยชน์ส่วนตัว และแสวงหาอำนาจราชศักดิ์ ได้สั่งระงับ
การต้านทาน แล้วต่อมาได้สมัครใจทำสัญญาร่วมรบกับญี่ปุ่น
ในที่สุดเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2485 ได้ประกาศสงครามกับ
บริเตนใหญ่ และสหรัฐอเมริกาอีกด้วย จำเลยในคดีนี้ได้สมัครใจ

โฆษณชักชวนให้ผู้อื่นเห็นดี เห็นชอบในการกระทำของผู้ทำ
 สงครามรุกราน และให้ความลับ หรือความรู้อันเป็นอุปการะ
 ต่างกรรมต่างวาระกันคือ ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2484 ถึง
 วันที่ 30 ธันวาคม 2484 เวลากลางวันจำเลยได้ให้สัมภาษณ์
 แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์หลายฉบับที่โรงแรมโอเรียนเต็ล ตำบล
 สุริวงค์ อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร ระหว่างวันที่ 1 มกราคม
 2485 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2485 เวลาไม่ปรากฏชัด จำเลยส่ง
 บทประพันธ์ชื่อว่า จดหมายจากโตเกียว ให้หนังสือพิมพ์สุภาพสตรี
 โฆษณาระหว่างวันที่ 8 เมษายน 23486 ถึงวันที่ 8 กรกฎาคม
 2486 เวลากลางวันและกลางคืน จำเลยได้โฆษณาหรือให้ผู้อื่น
 โฆษณาบทความจำเลยทางวิทยุกระจายเสียงในกรุงโตเกียว
 ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2484 ถึงวันที่ 30
 ธันวาคม 2484 เวลาไม่ปรากฏชัด จำเลยได้กล่าวอบรมผู้แทน
 หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยหลายฉบับ ที่โรงแรมโอเรียลเต็ล
 ตำบลสุริวงค์ อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร ระหว่างเดือน
 มกราคม 2485 จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2487 วันและเวลา
 ไม่ปรากฏ จำเลยได้กล่าวข้อความแก่บุคคลหลายคนที่กรุงโตเกียว
 ประเทศญี่ปุ่น และระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2488 ถึงวันที่
 25 กุมภาพันธ์ 2488 จำเลยได้กล่าวต่อบุคคลหลายคนในเรื่อง
 อวามารู ขณะเดินทางจากเมืองโมยิ ในประเทศญี่ปุ่น มายังเมือง
 ไซ่ง่อน ประเทศอินโดจีนฝรั่งเศส ทั้งหมดนี้รวมเป็นใจความว่า
 ญี่ปุ่นต้องชนะสงครามแน่ เพราะมีอาวุธพิเศษฤทธิ์เดชเกินกว่า
 อาวุธใดๆ ในโลกไม่มีชาติอื่นไม่มีทำได้ ญี่ปุ่นจะแพ้สงครามนี้

ไม่ได้ ชาติไทยจะพ้นอันตรายได้ก็ต่อเมื่อรู้จักเอาอกเอาใจญี่ปุ่น
เท่านั้น

จำเลยพยายามให้ญี่ปุ่นเข้าใจไทย และให้ไทยรู้จักและ
เข้าใจญี่ปุ่น ความเห็นใจในมิตรต่อกัน จะเป็นหนทางเดียวเท่านั้น
ที่จะทำให้ญี่ปุ่นไม่ทำหุนหันแก่ไทย ขอให้ไทยร่วมมือกับญี่ปุ่น
มากขึ้น ญี่ปุ่นได้เคยให้ความอุปการะช่วยเหลือไทยมาช้านาน และ
มีบุญคุณกับไทยมากเหลือที่จะคณานับได้ คนไทยไม่ควรลืม
บุญคุณของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นหวังจะให้ไทยเจริญ จำเลยรู้แน่ว่า สงคราม
มหาเอเซียบูรพาจะเกิดขึ้น จึงเขียนบทความให้ญี่ปุ่นบุกขึ้นที่
จังหวัดสงขลา แทนที่จะขึ้นที่อินโดจีนเพื่อตีเข้าไปในมลายู โจทก์
ฟ้อง ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอาชญากรสงคราม
พ.ศ.2488 มาตรา 3 (1) และมาตรา 4 มาตรา 9

จำเลยให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ ต่อสู้ว่าฟ้องของโจทก์
เคลือบคลุมและฟุ่มเฟือย ศาลไม่ควรรับไว้พิจารณาแม้ศาลจะฟัง
ว่าจำเลยได้กระทำการอันใดไป การนั้นก็หาเป็นการผิดกฎหมายไม่

พระราชบัญญัติอาชญากรสงคราม พ.ศ.2488 มีความว่า
ไม่ว่าการกระทำอันบัญญัติว่าเป็นอาชญากรสงครามนั้น จะได้
กระทำก่อนหรือหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ก็ดี ผู้กระทำได้ชื่อว่า
เป็นอาชญากรสงคราม และจะต้องได้รับโทษดังที่บัญญัติไว้ทั้งสิ้น
ข้อบัญญัติที่ว่าให้กระทำก่อนพระราชบัญญัติเป็นความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายย้อนหลัง และมีปัญหาว่า
จะขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 14 หรือไม่
รัฐธรรมนูญมาตรา 14 มีความดังนี้ “ภายในบังคับแห่ง
บทกฎหมาย บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน

ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษาอบรม การประชุมโดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพ” แต่การที่จะวินิจฉัยว่ากฎหมายทั้งสองบทนี้ จะขัดแย้งกันหรือไม่ประการใด ศาลจำต้องตีความหมายแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา 14 ในข้อนี้ จึงต้องระลึกถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา 62 ซึ่งมีความว่า “ท่านว่าสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งสิทธิ์เด็ดขาดในการตีความแห่งรัฐธรรมนูญนี้” ว่าเมื่อมาตรา 62 บัญญัติเช่นนี้ จะยังมีอำนาจตีความมาตรา 14 หรือไม่

ศาลฎีกาได้พร้อมกับประชุมปรึกษาปัญหานี้ตลอดแล้ว รัฐธรรมนูญมาตรา 58 บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ท่านว่าเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ ซึ่งจะต้องดำเนินตามกฎหมายและในนามของพระมหากษัตริย์” ก็เมื่อให้อำนาจใช้กฎหมายแล้วจะไม่ให้ศาลแปลความหมาย ของกฎหมายได้อย่างไร เพราะในการใช้กฎหมายหรือบังคับตามกฎหมายศาลก็ย่อมต้องแปลความหมายหรือตีความกฎหมายเป็นธรรมดา หากไม่ให้แปลศาลก็ใช้กฎหมายนั้นไม่ได้ มาตรา 62 ไม่ได้บัญญัติโดยเด็ดขาดว่าอำนาจตีความรัฐธรรมนูญเป็นของสภาผู้แทนราษฎรโดยเฉพาะ เช่นที่ใช้ในมาตรา 58 เป็นแต่กล่าวว่าสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์เด็ดขาดในการตีความเท่านั้น จึงไม่ใช่ข้อบัญญัติที่ตัดอำนาจศาลไม่ให้ตีความ

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา 14 ดังซึ่งได้คัดกล่าวไว้ข้างบน มีข้อความรับรองถึงเสรีภาพของบุคคลในการต่าง ๆ ดังระบุไว้ นั้น จริยอยู่ไม่มีคำโดยตรงว่าเสรีภาพในการกระทำ แต่ศาลฎีกาเห็นว่ามาตรา 14 เป็นข้อบัญญัติรับรองเสรีภาพในการกระทำด้วย

เพราะคำว่ามีเสรีภาพบริบูรณ์นี้ ความหมายย่อๆว่า ทำได้ตามใจชอบ เช่น เรามีทรัพย์สิน เราจะทำอะไรแก่ทรัพย์สินนั้น หรือจะเอาทรัพย์สินนั้นทำอะไรแก่ใครก็ได้ หากการกระทำนั้นอยู่ภายในบังคับของกฎหมาย คำว่าเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกายนี้ จึงไม่หมายแต่เฉพาะเพียงไม่ให้ใครทำอะไรแก่เรา แต่หมายถึงเราจะทำอะไรก็ได้ด้วย หากการนั้นอยู่ภายในบังคับของกฎหมาย สรุปความมาตรา 14 รับรองว่า บุคคลทุกคนอาจจะทำ จะพูด จะเขียนอย่างไรก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายในบังคับแห่งบทกฎหมาย หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ต้องไม่มีกฎหมายห้ามไว้ จะเป็นโดยตรง หรือโดยอ้อม เช่นการบัญญัติลงโทษก็ดี ประโยคที่ว่า “ภายในบังคับแห่งบทกฎหมายนี้” ย่อมต้องหมายถึงบทกฎหมายในเวลากระทำ เวลาพูด เวลาเขียน ฯลฯ จะหมายถึงบทกฎหมายที่จะออกต่อไปภายภาคหน้าไม่ได้เพราะมาตรา 14 นี้เป็นหลักประกัน ซึ่งรัฐธรรมนูญให้ประชาชน หากว่าจะแปลรวมกันถึงกฎหมายอันจะมีมาในภายหน้าแล้ว บุคคลผู้กระทำ ผู้พูด ผู้เขียน ฯลฯ จะรู้ได้อย่างไรว่าการกระทำของตน การพูด การเขียนนั้น จะละเมิดกฎหมายหรือไม่ เพราะต่อไปอาจจะมีการกฎหมายว่าอย่างใดก็ได้ บทบัญญัติแห่งมาตรา 14 จะไม่เป็นหลักประกัน และไม่มีประโยชน์ที่จะบัญญัติไว้ ก่อนมีรัฐธรรมนูญ ก็ได้มีกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 7 บัญญัติว่า บุคคลควรรับอาญาต่อเมื่อมันได้กระทำการอันกฎหมายซึ่งใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ รัฐธรรมนูญมาตรา 14 เป็นบทบัญญัติรับรองกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 7 นี้อีกข้อหนึ่ง ถ้าจะแปลประโยคว่า “ภายในบังคับแห่งกฎหมาย” ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา 14 ว่าหมายถึงกฎหมายภายในแล้ว รัฐธรรมนูญ
มาตรา 14 ก็จะทำลายหลักประกันซึ่งกฎหมายลักษณะอาญา
มาตรา 7 ให้ไว้หมดสิ้น ศาลฎีกาพร้อมกันประชุมปรึกษาเห็นว่า
จะแปลเช่นนั้นไม่ได้ และต้องเข้าใจว่ารัฐธรรมนูญมาตรา 14
บุคคลย่อมกระทำ ย่อมพูด ย่อมเขียน ฯลฯ โดยไม่ต้องห้าม และ
ไม่ต้องรับโทษทัณฑ์อย่างใดในเมื่อการกระทำ การพูด การเขียน
 ฯลฯ เช่นนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามหรือบัญญัติว่าเป็นความผิด
และหากกฎหมายใดบัญญัติย้อนหลังลงโทษการกระทำ การเขียน
การพูด ฯลฯ ที่แล้วมาย่อมขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา 14
พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม เฉพาะที่บัญญัติย้อนหลังก็อยู่ใน
สถานะเดียวกัน ทั้งนี้มิได้หมายความว่าสภาผู้แทนราษฎรออก
กฎหมายย้อนหลังไม่ได้เลย ถ้าบทบัญญัติของกฎหมายให้
ย้อนหลังนั้นไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว กฎหมายย้อนหลังนั้นก็ย่อม
ใช้ได้ดี เช่น พระราชบัญญัติงบประมาณซึ่งให้มีผลย้อนหลังเป็นต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 61 กล่าวว่า
“บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ๆ มีข้อความขัดแย้งหรือขัดแก่
รัฐธรรมนูญนี้ ท่านว่าบทบัญญัตินั้น ๆ เป็นโมฆะ” ฉะนั้น
พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงครามที่บัญญัติย้อนหลังซึ่งขัดกับ
รัฐธรรมนูญ มาตรา 14 ดังกล่าว จึงเป็นโมฆะ ส่วนที่บัญญัติว่าด้วย
การกระทำต่อไปหลังจากเมื่อใช้พระราชบัญญัตินั้น เป็นอันใช้ได้
ประโยชน์ว่า “ภายในบังคับแห่งบทกฎหมาย” ในมาตรา 14 นั้นเอง
แสดงให้เห็นว่าสภาผู้แทนราษฎรซึ่งทรงไว้ซึ่งอำนาจทางนิติบัญญัติ
มีอำนาจที่จะขีดวงเสรีภาพในการดังกล่าวในมาตรา 14 นั้นได้แต่
เมื่อจะขีดวงประการใดก็ย่อมต้องประกาศเป็นกฎหมายขีดวงไว้

เสียก่อนจะชดย่อนหลัง ทำให้หลักประกันตามมาตรา 14 ให้ไว้นั้น
สูญเสียไปหาได้ไหม มาตรา 61 มิได้กล่าวว่าใครจะเป็นผู้มีอำนาจ
แสดงว่า กฎหมายอันขัดกับรัฐธรรมนูญเป็นโมฆะได้ แต่ศาลฎีกา
เห็นว่า ศาลมีอำนาจแสดงได้ด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ ประการ
ที่หนึ่ง ศาลเป็นผู้ใช้กฎหมายตามรัฐธรรมนูญมาตรา 58 ฉะนั้น
การที่จะดูว่าอะไรเป็นกฎหมาย คือเป็นกฎหมายที่ใช้ได้หรือไม่
ย่อมเป็นอำนาจศาล เพราะถ้าศาลไม่มีอำนาจดูศาลก็ย่อมไม่รู้ว่า
อะไรเป็นกฎหมายที่ใช้ได้หรือไม่ และศาลจะดำเนินการพิจารณา
พิพากษารรณคดีตามกฎหมายได้อย่างไร ประการที่สอง
การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญของเราแบ่งอำนาจออกเป็นสาม
ประเภทคือ อำนาจนิตินบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ
แต่ละอำนาจย่อมมีอำนาจยับยั้ง และกำกับเป็นการควบคุมกันอยู่
ซึ่งเป็นหลักประกันในความมั่นคง เมื่อสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมี
อำนาจทางนิตินบัญญัติออกกฎหมายมาแล้ว ศาลซึ่งมีอำนาจทาง
ฝ่ายตุลาการต้องปฏิบัติตาม ไม่ว่าศาลจะเห็นว่ากฎหมายนั้น
สมควรหรือไม่ก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันถ้าสภาผู้แทนราษฎรออก
กฎหมายมาไม่ต้องกับรัฐธรรมนูญ หรือขัดกับรัฐธรรมนูญ ศาลก็มี
อำนาจแสดงความไม่ถูกต้องนั้นได้ เหตุผลประการสุดท้ายก็คือ
เมื่อมีรัฐธรรมนูญมาตรา 16 ไว้แล้วเช่นนี้ ก็จำต้องมีอำนาจชี้ขาด
ว่ากฎหมายบทใดขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ มิฉะนั้นมาตรา 61 นี้ก็
ไม่มีผล กฎหมายนั้นสภาผู้แทนราษฎรออกมาเอง จะกลับไปให้
สภาผู้แทนราษฎรชี้ขาดว่า เป็นกฎหมายดีหรือไม่อย่างไรได้ จะว่า
ทางฝ่ายบริหารจะมีอำนาจชี้ขาดก็ไม่ได้ เพราะการวินิจฉัยกฎหมาย
ไม่ใช่เป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร เช่นนี้ใครเล่าจะมีอำนาจนอกจาก

ศาล ศาลเป็นหน่วยที่ตั้งขึ้นไว้สำหรับให้ความยุติธรรมเป็นการ
บำบัดความทุกข์ร้อนให้แก่ประชาชน บุคคลทั้งหลายย่อมหวังใน
ความยุติธรรมของศาลเป็นที่ตั้ง และก็เมื่อมีกฎหมายอันออกมาตัด
เสรีภาพ และขัดต่อรัฐธรรมนูญเช่นนี้ จะไม่ให้ศาลมีอำนาจแสดง
เพื่อให้ความยุติธรรมแก่บุคคลผู้เกี่ยวข้องหรือ ทางศาลไม่
ประสงค์จะเข้าไปวินิจฉัยถึงกิจการฝ่ายนิติบัญญัติ แต่ก็ไม่มีทาง
หลีกเลี่ยงได้ในกรณีเช่นนี้

อาศัยเหตุผลดังได้บรรยายมาแล้ว ศาลฎีกาจึงพร้อมกัน
พิพากษาชี้ขาดว่า พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พ.ศ.2488
เฉพาะที่บัญญัติลงโทษการกระทำก่อนวันใช้พระราชบัญญัติขัดต่อ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 14 และเป็นโมฆะ
ตามมาตรา 61 การกระทำที่โจทก์ฟ้องจำเลยในคดีนี้ เป็นการ
กระทำก่อนวันที่ 11 ตุลาคม 2488 อันเป็นวันใช้พระราชบัญญัตินี้
ทั้งสิ้น จำเลยมีความผิดตามกฎหมายอื่นใดบ้างหรือไม่ ไม่สำคัญ
สำหรับคดีนี้ เพราะโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ
อาชญากรรมสงคราม พ.ศ.2488 เท่านั้น และเมื่อบทบัญญัติอันโจทก์
ฟ้องขอให้เอาผิดกับจำเลยเป็นโมฆะเสียแล้ว ก็ไม่มีทางที่จะลงโทษ
จำเลยได้ จึงให้ยกฟ้องโจทก์เสีย ปล่อยจำเลยพ้นข้อหาไป

จำรูญเนติศาสตร์

ลัดพลีธรรมประคัลภ์

นาถปรีชา

มณฑานวิมลสาร

ซึ่งเป็นเหตุให้ จอมพล ป.พิบูลสงคราม กับพวก รอดพ้น
โทษประหารไปได้

บทที่เจ็ด

ด้วยผลงานที่กอบกู้ประเทศชาติมิให้ต้องตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้สงครามกับฝ่ายอักษะและผลงานการบริหารราชการแผ่นดินในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ในหลวงรัชกาลที่ 8 จึงโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ นายปรีดี พนมยงค์ ดำรงตำแหน่งรัฐบุรุษอาวุโส เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2488

ประกาศ อานันทมหิดล

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า นายปรีดี พนมยงค์ ได้เคยรับหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ในตำแหน่งสำคัญๆ มาแล้วหลายตำแหน่ง จนในที่สุดได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และปรากฏว่าตลอดเวลาที่นายปรีดี พนมยงค์ ดำรงตำแหน่งเหล่านี้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ทั้งได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถ บำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติเป็นอเนกประการ

จึงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ยกย่องนายปรีดี
พนมยงค์ ไว้ในฐานะรัฐบุรุษอาวุโสและให้มีหน้าที่ปรึกษากิจ
ราชการแผ่นดินเพื่อการพัฒนาอารยของชาติสืบไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2488 เป็นปีที่
12 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี

แต่หลังจากนั้น นายปรีดี ฯ ได้ตัดสินใจเล่นการเมือง และ
ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ก็เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ได้ ใน
ระยะเวลาสั้น ๆ ต่อมาเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 ในหลวง
รัชกาลที่ 8 สวรรคตด้วยพระแสงปืน และเกิดข่าวลือต่างๆ
เป็นเหตุให้นายปรีดี ในฐานะนายกรัฐมนตรี ต้องแสดงความรับผิดชอบ
ชอบ จึงได้ลาออกจากตำแหน่ง และหลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ได้รับ
แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อจากนายปรีดี แต่ก็แก้ไขปัญหาสภาพ
เศรษฐกิจตกต่ำในขณะนั้นไม่ได้ มีการคอร์รัปชันโกงกินในหมู่
ข้าราชการและนักการเมือง ประชาชนอดอยากแร้นแค้น ประกอบ
กับข่าวลือในหลวงรัชกาลที่ 8 ถูกนายปรีดี ลอบปลงพระชนม์ และ
ประชาชนทั่วไปมองเห็นว่ารัฐบาลของหลวงธำรงฯ เป็นร่างทรงของ
นายปรีดี จึงเป็นเหตุให้คณะทหารภายใต้การนำของ พล.ท.ผิน
ชุนพะวัน (บิดา พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ) กับพวกฉวยโอกาส
ทำรัฐประหารยึดอำนาจจากรัฐบาลหลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ เมื่อวันที่

8 พฤษจิกายน พ.ศ. 2490 ต่อมาคณะรัฐประหารได้ไปเชิญจอมพล ป. กลับมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง นายปรีดี ได้หลบหนีออกนอกประเทศแล้วได้ลี้ภัยไปอยู่ที่ประเทศจีน และต่อมาได้เดินทางไปลี้ภัยการเมืองอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส จนถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2526 รวมอายุ 83 ปี

บทสรุป

ตลอดชีวิตของนายปรีดี พนมยงค์ ได้อุทิศให้แก่ประเทศชาติ และประชาชน แม้ว่าบั้นปลายจะต้องลี้ภัยการเมืองไปจนสิ้นชีวิตที่ประเทศฝรั่งเศส ไม่มีโอกาสจะกลับมาประเทศไทยตามความปรารถนาของท่าน แต่ผู้ที่มีใจรักความเป็นธรรมทุกคนก็ยอมรับว่า นายปรีดี เป็นบุคคลสำคัญผู้มีคุณูปการต่อประเทศชาติและประชาชน โดยเป็นผู้นำการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาสู่ประชาชนและเป็นผู้ปกป้องเอกราชของชาติไทย ให้พ้นจากการยึดครองของฝ่ายสัมพันธมิตรภายหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2

ชีวิตของนายปรีดี พนมยงค์ น่าจะเป็นเช่นคำกลอน ที่ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เขียนสดุดีผู้ประศาสน์การของเขาไว้ว่า

พื่อนำชาติด้วยสมองและสองแขน

พื่อสร้างแคว้นธรรมศาสตร์ประกาศศรี

พื่อของข้านามระบือชื่อปรีดี

แต่คนดีเมืองไทยไม่ต้องการ

อายุยืนหมื่นปีเถิดพื่อข้า

ไร้โรคาปราศจากทุกขภัยใจสุขสานต์

อยู่ต่างแดนพันมีดมนจากคนพาล

ลูกโดมขานพื่อคือธรรมคำแดนโดม

